

กสม. ๒

รายงานผลการตรวจสอบ
การละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

รายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๑๗๐/๒๕๖๕

เรื่อง สิทธิมนุษยชน กรณีคดค้านโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และนาบอน ๒ ในพื้นที่ตำบลทุ่งสอง อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้ร้อง [REDACTED]

ผู้ถูกร้อง

บริษัท [REDACTED]

ที่ ๑

บริษัท [REDACTED]

ที่ ๒

๑. ความเป็นมา

ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามคำร้องที่ ๑๗๙/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕ กล่าวอ้างว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ เป็นบริษัทในเครือของบริษัท

[REDACTED] โดยผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาด นาบอน ๑ กำลังผลิตกระแสไฟฟ้าติดตั้ง ๒๕ เมกะวัตต์ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ดำเนินโครงการโรงไฟฟ้า พลังงานสะอาดนาบอน ๒ กำลังผลิตกระแสไฟฟ้าติดตั้ง ๒๕ เมกะวัตต์ ในพื้นที่หมู่ที่ ๗ บ้านส้มปอย ตำบลทุ่งสอง อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าโครงการโรงไฟฟ้าทั้งสองแห่งตั้งอยู่ใกล้ชุมชน รัศมีโดยรอบ ๕ กิโลเมตร ประกอบไปด้วยโรงเรียน วัด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยการดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าทั้งสองแห่งจะมีการณ์ดินและอาจส่งผลกระทบต่อประชาชน ๓๓ คน เนื่องจากที่อยู่โดยรอบโครงการ ส่งผลให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น และอาจทำให้ได้รับผลกระทบจากการปัญหามลพิษในอนาคต นอกจากนี้ ทั้งสองโครงการจะระบายน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ และขาดสารน้ำขนาดใหญ่เพื่อรับน้ำไว้ใช้ในโครงการ ซึ่งผู้ร้องเห็นว่าลักษณะดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อทรัพยากรน้ำในพื้นที่ อีกทั้งการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของทั้งสองโครงการ รวมทั้งการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ยังไม่ครบถ้วนรอบด้าน จึงขอให้ตรวจสอบ

๒. การพิจารณาคำร้องเบื้องต้น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาจากข้อเท็จจริงเบื้องต้นแล้วเห็นว่า พฤติกรรมตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างเป็นกรณีเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖

๓. การตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามที่ได้แก้ไขเพิ่มเติม พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบโดยพิจารณาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ดังต่อไปนี้

๓.๑ รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ฉบับสมบูรณ์) โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ ซึ่งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อน ได้มีมติเห็นชอบในคราวประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๓.๒ รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ฉบับสมบูรณ์) โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๒ ซึ่งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อน ได้มีมติเห็นชอบในคราวประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๓.๓ หนังสือสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ นศ ๑๐๓๓(๑)/๑๓๐๔ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ ถึง เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๔ หนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ นศ ๑๐๑๗.๑/๑๕๐๒๒ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ ถึง เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๕ รายงานการประชุมรับฟังข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ ผ่านระบบ Zoom Meeting

๓.๖ หนังสือสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ทส ๑๐๑๐.๗/๑๓๔๘๖ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ ถึง เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๗ หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ที่ สกพ ๕๕๐๒/๘๔๘๓ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๔ ถึง เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๘ หนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งสง ที่ นศ ๗๗๔๐๑/๔๐๗ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๔ ถึง เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๙ หนังสือกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ที่ พน ๐๕๐๙/๑๐๔๙
ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึง เลขานิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๑๐ รายงานการประชุมการรับฟังข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๓
พฤษจิกายน ๒๕๖๔ ณ องค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งสง

๓.๑๑ รายงานการลงพื้นที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช

๓.๑๒ บันทึกการให้ถ้อยคำของผู้ที่อาจได้รับผลกระทบ รวม ๙ ราย และสำเนาหนังสือ^๑
แสดงเจตจำนงการคัดค้านการก่อสร้างโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดบน ๑ และนาบน ๒ รวม
๑,๔๓๙ ราย (สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติลงรับเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

๓.๑๓ หนังสือกระทรวงพลังงาน ด่วนที่สุด ที่ พน ๐๒๐๓/๓๘๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน
๒๕๖๔ ถึง เลขานิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๑๔ หนังสือสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ นศ ๐๐๒๒/
๔๐๗ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึง เลขานิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๑๕ หนังสือองค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งสง ที่ นศ ๗๗๔๐๑/๗๔๔ ลงวันที่ ๒๙
พฤษจิกายน ๒๕๖๔ ถึง เลขานิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๑๖ หนังสือสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ทส
๑๐๑๐.๗/๑๖๖๗๙ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึง เลขานิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๑๗ หนังสือผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ โดยบริษัท [REDACTED]
ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึง เลขานิการคณะกรรมการสิทธิ
มนุษยชนแห่งชาติ

๓.๑๘ รายงานการประชุมรับฟังข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม
๒๕๖๔ ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๑๙ ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ [REDACTED] ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งได้ให้ไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม
๒๕๖๔

๓.๒๐ ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ [REDACTED] ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งได้ให้ไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม
๒๕๖๔

๓.๒๑ ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ [REDACTED] ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งได้ให้ไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อ
วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

๓.๒๒ หนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสน ที่ นศ ๗๓๔๐๑/๖๙๗ ลงวันที่ ๑
ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึง เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๒๓ หนังสือสำนักงานโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด
ที่ ทส ๑๐๑.๗/๘๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๕ ถึง เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๒๔ หนังสือสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาศรีธรรมราช ที่ คค ๐๓๑๔.๖/นศ. ๑๖๒
ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ถึง เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๒๕ หนังสือผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ [REDACTED] ลงวันที่
๓ มีนาคม ๒๕๖๕ ถึง เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๒๖ ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ [REDACTED] ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งได้ให้ไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๒๕
สิงหาคม ๒๕๖๕

๓.๒๗ หนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๕.๐๔/๗๓๘ ลงวันที่
๑ กันยายน ๒๕๖๕ ถึง เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๔. รัฐธรรมนูญ พันธกรณีระหว่างประเทศ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๔.๒ พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๗๒

๔.๓ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

๔.๔ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และ
ที่แก้ไขเพิ่มเติม

๔.๔.๑ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ
กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒

๔.๔.๒ ประกาศสำนักงานโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง
แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ.
๒๕๖๒

๔.๕ พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๔.๕.๑ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน
พ.ศ. ๒๕๓๕

๔.๕.๒ ระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรมว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
ในการพิจารณาออกใบรับแจ้งการประกอบกิจการโรงงาน ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน และใบอนุญาต
ขยายโรงงาน ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕

๔.๖ พระราชบัญญัติการขุดตินตามดิน พ.ศ. ๒๕๔๗

๔.๗ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๔๘

๔.๗.๑ ระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานว่าด้วยการกำหนดขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตการประกอบกิจการไฟฟ้า ตามมาตรา ๔๗ และการขออนุญาตตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๔๐ พ.ศ. ๒๕๔๘

๔.๗.๒ ระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานว่าด้วยการจัดทำไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก โครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ Feed-in Tariff พ.ศ. ๒๕๖๐

๔.๗.๓ ประกาศคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง ประกาศเชิญชวนการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก โครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในแบบ SPP Hybrid Firm พ.ศ. ๒๕๖๐

๔.๘ พระราชบัญญัติทรัพยกรรมน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑

๔.๙ กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดนครศรีธรรมราช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

๔.๑๐ ระเบียบกรมเจ้าท่าฯ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้เท้งหรือระบบยาน้ำทึ้งลงสู่ลำน้ำสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๗

๔.๑๑ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๔.๑๒ หลักการซึ่งแนะนำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs)

๕. ข้อเท็จจริงที่รับฟังได้

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาคำร้อง ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง ฝ่ายผู้ถูกร้อง บุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบทบัญญัติของกฎหมาย และหลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ดังนี้

๕.๑ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง

๕.๑.๑ เมื่อประมาณปี ๒๕๕๘ ได้มีนายหน้าเข้ามาติดต่อขอซื้อที่ดินบริเวณที่ตั้งโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๒ โดยอ้างว่าจะนำไปพัฒนาเป็นตลาดการเกษตร ต่อมาก็ทราบภายหลังว่าจะนำพื้นที่ไปดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และนาบอน ๒ ประชาชนในพื้นที่จึงเริ่มปรึกษาหารือและรวมกลุ่มเป็น [REDACTED]

[REDACTED] เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็นต่อโครงการดังกล่าว ที่ผ่านมาประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการรับฟังความคิดเห็นของโครงการเฉพาะขั้นตอนการทราيانการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมซึ่งจัดประชุมพร้อมกันทั้งสองโครงการ โดยการประชุมครั้งที่ ๑ ผู้ใหญ่บ้านจะเป็นผู้กำหนดรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม หมู่บ้านละ ๒๐ คน ถ้าไม่มีรายชื่อจะไม่สามารถเข้าร่วมได้ ไม่มีการประชาสัมพันธ์และแจกเอกสาร

รายละเอียดโครงการล่วงหน้า ทำให้มีเวลาศึกษาและทำความเข้าใจอย่างเพียงพอ โดยในการประชุมผู้เข้าร่วมจะได้รับค่าเดินทางและข้าวกล่อง ส่วนการประชุมครั้งที่ ๒ ไม่มีการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้า การประชุมเป็นไปอย่างรวดเร็วและสรุปผลภายใน ๒ ชั่วโมง ทั้งนี้ ประชาชน ๓๓ ครอบครัวที่อยู่ริมแม่น้ำซึ่งติดกับโครงการ ไม่ได้เข้าร่วมการประชุม

๕.๑.๒ ผู้ร้องมีข้อห่วงกังวลและประเด็นคัดค้านทั้งสองโครงการ สรุปได้ดังนี้

(๑) การเลือกทำเลที่ตั้งโครงการ (site selection) เจ้าของโครงการพิจารณาจากความสะดวกในการขนส่ง และการลดต้นทุน ในขณะที่อำเภอเป็นพื้นที่อ่อนไหวทางสิ่งแวดล้อมมากกว่าพื้นที่ทางเลือกอื่น ทำเลที่ตั้งของโครงการมีบ้านเรือนของประชาชนที่อยู่ริมแม่น้ำซึ่งติดกับครอบครัวเรือนจำนวน ๔๔ คน และอีก ๖๒ ครอบครัวเรือน จำนวน ๓๐๒ คน อยู่ล้อมรอบโครงการ พื้นที่ดังกล่าวพบปัญหาน้ำท่วมขังในฤดูน้ำหลาก เนื่องจากเป็นพื้นที่รับน้ำก่อนที่จะไหลลงสู่ห้วยตะเคียน ที่ฝ่านมวลน้ำจะไหลมาติดอยู่ที่ทางระบายน้ำของถนนทางหลวงหมายเลข ๔๙ เมื่อน้ำระบายไม่ทันจะเอ่อล้นเข้าท่วมบ้านเรือนและสวนยางพาราของประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณนั้นเป็นประจำทุกปี การที่โครงการเลือกทำเลที่ตั้งบริเวณดังกล่าวจะต้องมีการหมุดินสูงขึ้นอีก ๒ เมตร ซึ่งเป็นการหมุดินขวางทางน้ำและจะส่งผลให้ปัญหาน้ำท่วมขังมีมากขึ้น บ้านเรือนของประชาชนที่อยู่มาก่อนมีระดับต่ำกว่าอยู่มิอาจหลีกเลี่ยงปัญหาดังกล่าวได้ และเมื่อโครงการเริ่มดำเนินการประชาชนอาจถูกสถานการณ์บังคับให้ขายที่ดินในที่สุดเนื่องจากไม่สามารถทนต่อความเดือดร้อนและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

(๒) ผลกระทบด้านอากาศ ลักษณะภูมิประเทศของอำเภอเป็นอำเภอภูเขาสูง ล้อมรอบและขวางกั้นทิศทางลม ทำให้มีพัดวนอยู่ในพื้นที่เป็นเวลานาน หากมีการประกอบกิจการโรงไฟฟ้าอาจก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศต่อชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาพอากาศปิดหรือมีเมฆฝนและในรัศมี ๕ กิโลเมตรจากที่ตั้งโครงการ ประกอบไปด้วยโรงเรียน ๑๐ แห่ง วัด ๗ แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และชุมชน ซึ่งตำบลทุ่งสงมีประชากรกว่า ๘,๖๖๓ คน ที่อาจได้รับผลกระทบทั้งต่อสุขภาพและวิถีชีวิตปกติ นอกจากนี้ตำบลทุ่งสงเป็นพื้นที่เกษตรกรรม การตักสะสมของมลพิษจึงอาจกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตรด้วย

(๓) ผลกระทบด้านทรัพยากรน้ำ โครงการทั้งสองจะรับน้ำใช้จากบริษัทจัดหารน้ำ ซึ่งจะขาดสารน้ำขนาดใหญ่ ๖๐ ไร่ ความลึก ๑๕ เมตร ในพื้นที่ตำบลแก้วแสน อำเภอเป็นพื้นที่ดังกล่าวเป็นที่ราบลุ่ม มีตาข่าย กาลุ่มน้ำขนาดใหญ่จึงอาจทำให้เกิดภาวะน้ำสะเด็ด เนื่องจากน้ำใต้ดินจะถูกดึงสูงสู่ระดับน้ำดังกล่าว ทำให้ส่งผลกระทบต่อระบบบำบัดน้ำเสียและน้ำธรรมชาติ นอกจากนี้ บริษัทจัดหารน้ำจะสูบน้ำจากคลองมินเพื่อส่งให้กับโครงการทั้งสองใช้ในกระบวนการผลิต ซึ่งคลองมินเป็นคลองสายหลักให้กับผ่านพื้นที่หลายอำเภอและประชาชนได้ใช้ประโยชน์จากคลองมินเพื่อการอุปโภคบริโภค การเกษตรกรรม และการประปา ที่ผ่านมาตำบลทุ่งสงและตำบลแก้วแสนประสบปัญหาขาดแคลนน้ำในหน้าแล้งเป็นประจำทุกปี หากโครงการนำน้ำในคลองมินไปใช้อาจเกิดผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ และเกิดปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรน้ำ

๔) น้ำทิ้งจากการ ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมระบุว่า ทั้งสองโครงการจะระบายน้ำทิ้งลงสู่ห้วยตะเคียนที่ให้ผลผ่านด้านหลังของโครงการ โดยน้ำในห้วยตะเคียน จะไหลลงสู่คลองกา คลองมิน และอโກสูแม่น้ำตาปีซึ่งมีการเลี้ยงปลาในร่องชั้น แหล่งน้ำดังกล่าวเป็นแหล่งน้ำสาธารณะที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน การอนุญาตให้ระบายน้ำทิ้งลงในลำห้วยสาธารณะจึงไม่เป็นธรรมต่อประชาชนผู้ใช้น้ำ เมื่อตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมจะระบุว่า ผู้ถูกร้องทั้งสองจะไม่ระบายน้ำทิ้งลงสู่ห้วยตะเคียนกรณีที่ระดับน้ำอยู่ต่ำกว่า +๔๐.๗๓ ม.ทรก. หรือเทียบเท่าระดับน้ำลึก ๐.๒๐ เมตร และกรณีที่ห้วยตะเคียนมีระดับน้ำอยู่สูงกว่า +๔๑.๗๓ ม.ทรก. หรือเทียบเท่าระดับน้ำลึก ๑.๒๐ เมตร แต่เนื่องจากลักษณะของห้วยตะเคียนในช่วงหน้าแล้งน้ำในห้วยจะแห้งขอด ส่วนหน้าฝนจะมีน้ำมากสูงล้นเป็นวงกว้าง ซึ่งโครงการจะไม่สามารถระบายน้ำทิ้งลงสู่ห้วยตะเคียนได้เลย มาตรการดังกล่าวจึงเป็นไปไม่ได้

๕) การใช้เชื้อเพลิงขยะแปรรูป (Refuse Derived Fuel: RDF) ซึ่งเป็นขยะอัดแห้งจากขยะพิษ การเผาไหม้ขยะพิษนี้จะเกิดสารไดออกซิน แต่ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมไม่ปรากฏระบบบำบัดมลพิษจากเชื้อเพลิง RDF ซึ่งการติดตั้งระบบดักฝุ่นแบบไฟฟ้าสถิตย์ (Electrostatic Precipitators: ESP) อาจไม่ครอบคลุมมลพิษจากการเผาเชื้อเพลิง RDF ดังกล่าว

๖) mLพิษทางเสียงและเสียงดังจากการทำงานของเครื่องจักรจะส่งผลกระทบต่อประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณโดยรอบโครงการ ซึ่งหากแก่การป้องกัน แม้ระดับเสียงอาจจะไม่เกินมาตรฐาน แต่หากได้ยินเป็นระยะเวลานานอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพ เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญ และกระทบต่อการพักผ่อนและการดำรงชีวิต

๗) ปัญหาการจราจรและอุบัติเหตุบนท้องถนน ทราบว่าจะมีรถเข้าออกพื้นที่โครงการมากถึง ๒๓๘ เที่ยวต่อวัน โดยเป็นรถบรรทุกขนาดใหญ่ ๑๗๔ เที่ยว แม้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจะคาดการณ์ว่า ผลกระทบด้านการจราจรจะอยู่ในระดับต่ำ แต่ค่าดัชนีการจราจรเมื่อเทียบกับกรณีปกติมีการเปลี่ยนแปลงคิดเป็นสองเท่า ซึ่งถือว่ามีการเปลี่ยนแปลงการจราจรไปจากเดิมอย่างชัดเจน อีกทั้งวิถีชีวิตปกติของประชาชนส่วนใหญ่จะใช้รถจักรยานยนต์เป็นหลักในการสัญจรไปมาภายในชุมชน และที่ตั้งโครงการมีทางแยกขนาดใหญ่และที่กับรถ ซึ่งบริเวณดังกล่าวสองข้างทางมีทั้งร้านอาหารร้านค้า บางวันมีตลาดนัด หากมีรถบรรทุกจำนวนมาก นอกจากจะเป็นการแย่งช่องทางการจราจรแล้ว ความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุก็ย่อมสูงขึ้นด้วย

๕.๒ ข้อเท็จจริงจากฝ่ายผู้ถูกร้อง

๕.๒.๑ ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ เป็นบริษัทที่อยู่ของบริษัท [REDACTED]

[REDACTED] ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ต่อมากับผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้รับสิทธิในการดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และนาบอน ๒ ตามระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานว่าด้วยการจัดทำไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก โครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ Feed-in Tariff พ.ศ. ๒๕๖๐ และประกาศคณะกรรมการกำกับ

กิจการพลังงาน เรื่อง ประกาศเชิญชวนการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก โครงการผลิตไฟฟ้าจาก พลังงานหมุนเวียน ในแบบ SPP Hybrid Firm พ.ศ. ๒๕๖๐ และคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณา รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อน ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ให้ความเห็นชอบรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของทั้งสองโครงการ ซึ่งผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ลงนามสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยแล้ว เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔

๕.๒.๒ ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ขอชี้แจงแนวทางป้องกันหรือแก้ไขปัญหา ด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับกรณีร้องเรียน ดังนี้

(๑) การพิจารณาเลือกตำแหน่งที่ตั้งโครงการสอดคล้องกับข้อกำหนดด้าน ผังเมือง (กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. ๒๕๕๖) โดยทั้งสองโครงการ ตั้งอยู่บริเวณหมายเลข ๒๔ ในเขตผังเมืองรวมจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่กำหนดไว้ให้เป็นที่ดินประเภท อุตสาหกรรมและคลังสินค้า (สีม่วง) ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรมหรือเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม คลังสินค้า สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ จึงซื้อที่ดินเพื่อใช้เป็นที่ตั้งโครงการโดยไม่เคยเจ้งผู้ขายที่ดินว่าจะนำที่ดินไปพัฒนาเป็นตลาดพีซพอร์ท การเกษตรและไม่เคยปกปิดข้อมูลต่อผู้ขายที่ดิน ดังจะเห็นได้จากสัญญาซื้อขายที่ดินทุกฉบับที่ได้ระบุ วัตถุประสงค์ของการซื้อที่ดินไว้โดยชัดเจนว่าเพื่อใช้เป็นที่ตั้งโครงการโรงไฟฟ้า นอกจากนี้ ในขั้นการยื่น ข้อเสนอขายไฟฟ้าต่อคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ยังได้นำที่ดิน ที่ตั้งโครงการไปตรวจสอบจุดเชื่อมโยงระบบโครงข่ายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายและยืนต่อ คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เพื่อประกอบการพิจารณาคัดเลือกให้เป็นผู้มีสิทธิดำเนินโครงการ ซึ่งผลปรากฏว่าข้อเสนอของผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้รับการคัดเลือก จึงแสดงให้เห็นว่า กระบวนการที่มาของที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งโครงการของทั้งสองโครงการได้ผ่านการกลั่นกรองและอนุญาต โดยหน่วยงานที่มีอำนาจถูกต้องครบถ้วน

(๒) บ้านเรือนต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่โดยรอบพื้นที่ตั้งโครงการนั้น ไม่มีบ้านหลังใดถูก พื้นที่โครงการปิดล้อม โดยบ้านเรือนรอบพื้นที่ตั้งโครงการทั้งหมดยังคงมีทางออกสู่ถนนทางหลวงได้โดยไม่ ต้องผ่านพื้นที่โครงการ นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ มีมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบ สิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเป็น มาตรการที่ได้รับการเห็นชอบจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้ว ประกอบด้วยมาตรการด้านอากาศ มาตรการด้านเสียง มาตรการการระบายน้ำ และป้องกันน้ำท่วม มาตรการด้านการใช้น้ำ มาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทึ้ง และมาตรการด้านเศรษฐกิจ สังคม ดังนั้น จึงเชื่อมั่นว่าชุมชนรอบที่ตั้งโครงการจะไม่ได้รับผลกระทบทั้งทางด้านกายภาพและปัญามลพิษใน อนาคตจากการดำเนินโครงการทั้งสองโครงการแต่อย่างใด

๓) การระบายน้ำทึ่งลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติตามที่ระบุในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์ร่วมกันของประชาชนแต่อย่างใด กล่าวคือ น้ำใช้ของโครงการประกอบด้วย “น้ำที่ใช้ในกระบวนการหล่อเย็น” โดยจะใช้มุนวีเย็นภายในระบบเครื่องจักรเพื่อช่วยควบคุมอุณหภูมิของเครื่องจักรในระหว่างเดินเครื่องเท่านั้น น้ำที่ผ่านการใช้ตามกระบวนการดังกล่าวจึงไม่ใช้น้ำเสียและไม่มีสารอินทรีย์ที่เป็นสาเหตุของน้ำเน่าเสียแต่อย่างใด และจะถูกส่งไปยังบ่อตรวจสอบคุณภาพน้ำ และน้ำใช้อีกส่วนหนึ่งคือ “น้ำใช้จากการอุปโภคบริโภคของพนักงานในโครงการ” ซึ่งเป็นน้ำใช้ตามปกติ เช่นเดียวกับน้ำใช้ในครัวเรือน น้ำใช้ส่วนนี้จะถูกส่งไปยังถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปเพื่อทำการบำบัดน้ำใช้ดังกล่าว แล้วจึงส่งไปยังบ่อตรวจสอบคุณภาพน้ำ เช่นเดียวกัน โดยที่น้ำใช้ทั้งสองส่วนที่ส่งมายังบ่อตรวจสอบคุณภาพน้ำนี้ โครงการจะต้องทำการตรวจสอบคุณภาพน้ำว่ามีค่ามาตรฐานตามกฎหมายกำหนดซึ่งไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม จึงจะระบายน้ำลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ (ห้วยตะเคียน) ต่อไป ซึ่งกระบวนการต่าง ๆ นี้ได้กำหนดไว้เป็นมาตรการในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมแล้ว นอกจากนี้ ตลอดระยะเวลาของการดำเนินโครงการ (เดินเครื่องผลิตไฟฟ้า) นั้น จะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้ามาตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอเพื่อควบคุมกำกับดูแลให้มั่นใจว่าการดำเนินการของโครงการจะเป็นไปตามกฎหมายและมาตรการที่กำหนดไว้ ดังนั้น น้ำที่ผ่านการทดสอบค่ามาตรฐานของทั้งสองโครงการก่อนระบายน้ำลงสู่ห้วยตะเคียน จึงไม่ก่อให้เกิดมลพิษหรือทำลายสิ่งแวดล้อมและไม่กระทบต่อการใช้ประโยชน์ในแหล่งน้ำดังกล่าวของประชาชนแต่อย่างใด

๔) น้ำใช้ของทั้งสองโครงการจะรับน้ำจากบริษัทจัดหารือเพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิต โดยจะรับน้ำมาเก็บในบ่อหนึ่งของทั้งสองโครงการ ซึ่งผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ มีข้อตกลงกับบริษัทจัดหารือว่า น้ำที่บริษัทจัดหาราน้ำนำมายังให้กับทั้งสองโครงการจะต้องเป็นน้ำที่ไม่เกิดจากการสูบในช่วงฤดูแล้ง ไม่สูบในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคมของทุกปี โดยจะต้องทำการสูบน้ำจากคลองมินในช่วงฤดูฝน/ช่วงน้ำหลากเท่านั้น โดยบริษัทจัดหาราน้ำจะสูบมาเก็บในสระน้ำของตนเอง ทั้งนี้ บริษัทจัดหาราน้ำจะได้รับน้ำบางส่วนจากการรับน้ำฝนตามธรรมชาติด้วย ซึ่งมาตรการดังกล่าวเนี้ยได้กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้วยแล้ว ดังนั้น การดำเนินการดังกล่าวจึงไม่เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรน้ำและการใช้น้ำจากแหล่งน้ำสาธารณะของประชาชนในพื้นที่แต่อย่างใด

๕) การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ก្នុងหมายกำหนดให้เจ้าของโครงการต้องว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายและขั้นทะเบียนไว้กับสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเท่านั้น ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ จึงได้ว่าจ้างบริษัท [REDACTED] เป็นบริษัทที่ปรึกษาโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และนาบอน ๒ และเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินโครงการซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้วย

ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ตระหนักและให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ดำเนินการโดยเปิดกว้าง โปร่งใส และตรวจสอบได้ ตั้งแต่ขั้นตอนการประชาสัมพันธ์ โครงการ การจัดประชุมเพื่อชี้แจงรายละเอียดโครงการ การเปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็น เสนอข้อมูล ข้อโต้แย้งหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะข้อวิตกังวลของชุมชนที่ต้องการให้โครงการมีความปลอดภัย เป็นพิเศษ โดยจัดให้ชี้แจงข้อมูลและประชุมรับฟังความคิดเห็นโครงการละ ๕ ครั้ง โดยจัดภาพรวมพร้อมกันทั้งสองโครงการ จำนวน ๒ ครั้ง (ครั้งที่ ๑ รวม ๙ เวที และครั้งที่ ๒ รวม ๔ เวที) และจัดแยกเฉพาะโครงการ โครงการละ ๒ ครั้ง (ครั้งที่ ๑ จัดในรูปแบบการให้สัมภาษณ์ และครั้งที่ ๒ โครงการละ ๔ เวที) ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องและชุมชนในพื้นที่รัศมี ๕ กิโลเมตร จากขอบเขตที่ตั้งโครงการ เป็นไปตามแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หลังจากนั้น ผู้ถูกร้องที่ ๑ ผู้ถูกร้องที่ ๒ และบริษัทที่ปรึกษา ได้ร่วมผลการศึกษาความคิดเห็นและข้อกังวลของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย เช่น ข้อกังวลของ [REDACTED] อำเภอ [REDACTED] จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นต้น แล้วนำมาใช้ประกอบการศึกษาในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการกำหนดมาตรการต่าง ๆ ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็น และสามารถทำได้จริงในทางปฏิบัติตามที่กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ให้ความเห็นไว

๕.๓ ข้อเท็จจริงจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๓.๑ กระทรวงพลังงาน และกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ชี้แจงข้อเท็จจริงสอดคล้องกัน สรุปได้ดังนี้

(๑) คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ใน การประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ (ครั้งที่ ๑) เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เห็นชอบอัตราเบี้ยไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ FIT สำหรับผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กแบบ SPP Hybrid Firm (SPP) และผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากแบบ VSPP Semi- Firm (VSPP) โดยให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานดำเนินการอธิบายเบื้องต้นให้กับผู้ผลิตไฟฟ้าจาก SPP ประมาณปี ๒๕๖๐ รวม ๓๐๐ เมกะวัตต์ และให้คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงานพิจารณาปริมาณรับซื้อไฟฟ้าเป็นรายภูมิภาคตามศักยภาพของแต่ละพื้นที่ ต่อมาคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงานในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๐ (ครั้งที่ ๔) เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบปริมาณการรับซื้อไฟฟ้า SPP ตามรายภูมิภาค เป้าหมาย รวม ๓๐๐ เมกะวัตต์ และอนุญาตให้โรงไฟฟ้าชีวนวลดใช้เชื้อเพลิง RDF เป็นเชื้อเพลิงร่วมได้ รวมทั้งเห็นชอบขยายกำหนดวันจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบเชิงพาณิชย์จากภายในปี ๒๕๖๓ เป็นภายในปี ๒๕๖๔

(๒) ต่อมา คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้ออกรับรองคณะกรรมการ กำกับกิจการพลังงานว่าด้วยการจัดทำไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก โครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ Feed-in Tariff พ.ศ. ๒๕๖๐ และออกประกาศเชิญชวนการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก โครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในแบบ SPP Hybrid Firm พ.ศ. ๒๕๖๐ เมื่อวันที่

๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ และออกประกาศคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ฉบับปรับปรุงอีก ๒ ฉบับ เพื่อกำหนดรายละเอียดหลักเกณฑ์การรับซื้อไฟฟ้า วิธีการยื่นคำเสนอขายไฟฟ้าหลักเกณฑ์การคัดเลือกข้อกำหนดและเงื่อนไขอื่น ๆ ของโครงการ

๓) ในการคัดเลือกผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กมีคณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบก่อนเสนอคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานให้ความเห็นชอบ โดยแบ่งเป็น ๒ ขั้นตอน ได้แก่ การพิจารณาคุณสมบัติและการประเมินข้อเสนอด้านเทคนิคตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานกำหนด และการประเมินข้อเสนอขายไฟฟ้าด้านราคายิ่งขันราคา (Competitive Bidding) จากส่วนลดอัตราค่าไฟฟ้า FIT_F ศักยภาพระบบไฟฟ้า และปริมาณเป้าหมายรายภูมิภาค โดยผู้ยื่นข้อเสนอขายไฟฟ้ารายเล็กที่ผ่านการพิจารณาคุณสมบัติและการประเมินข้อเสนอด้านเทคนิคเท่านั้น จึงได้รับการประเมินข้อเสนอขายไฟฟ้าด้านราคากลาง และผู้ยื่นข้อเสนอขายไฟฟ้ารายเล็กที่เสนอส่วนลดจากอัตราไฟฟ้า FIT_F ในอัตราที่สูงกว่ารายอื่นจะได้รับการคัดเลือกก่อน

(๔) บริษัท [REDACTED] (โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดทุ่งใหญ่ ๑)

ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท [REDACTED] และเปลี่ยนชื่อโครงการเป็นโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และผู้ถือครองที่ ๒ (โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดทุ่งใหญ่ ๒) เปลี่ยนชื่อโครงการเป็นโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๒ ได้ผ่านการพิจารณาคุณสมบัติและการประเมินข้อเสนอด้านเทคนิค โดยได้เสนอส่วนลดอัตราไฟฟ้า FIT_F ในอัตราร้อยละ ๘๑.๔๑ เท่ากันทั้งสองโครงการ จึงได้รับคัดเลือก ตามประกาศคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง รายชื่อผู้ได้รับคัดเลือกโครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในแบบ SPP Hybrid Firm เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐

(๕) สำหรับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการคัดเลือก และการพิจารณาความเหมาะสมของสถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของโครงการ นั้น ในขั้นตอนการอภิการเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานว่าด้วยการจัดทำไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก โครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ Feed-in Tariff พ.ศ. ๒๕๖๐ และประกาศเชิญชวนการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก โครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในแบบ SPP Hybrid Firm พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้รับฟังความคิดเห็นของบุคคลทั่วไปตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้ว และตามประกาศดังกล่าวมีข้อกำหนดให้ทั้งสองบริษัทดำเนินการรับฟังความเห็นของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และต้องได้รับความเห็นชอบรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมก่อนลงนามสัญญาซื้อขายไฟฟ้า และเพื่อให้โรงไฟฟ้ามีความเหมาะสมของสถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อมตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประกาศดังกล่าวจึงมีข้อกำหนดว่า “ที่ตั้งโครงการต้องไม่ขัดต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายว่าด้วยโรงงาน กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง ...” ทั้งนี้ การพิจารณาที่ตั้งโครงการของผู้ยื่นข้อเสนอขายไฟฟ้าขนาดเล็กทุกราย เป็นไปตามหลักเกณฑ์การคัดเลือก ข้อ ๒๒ (๒) ความพร้อมด้านที่ดิน โดยผู้ยื่นข้อเสนอขายไฟฟ้าขนาดเล็กต้องแสดงเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกสารสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง หนังสืออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ (กรณีเป็นพื้นที่

เขตป่าสงวนแห่งชาติ) และหนังสือยืนยันจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแสดงว่าที่ดินที่ตั้งโครงการสามารถก่อสร้างโรงไฟฟ้าได้โดยไม่ขัดกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง เป็นต้น

๖) สำหรับความก้าวหน้าการดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน โดยเฉพาะเรื่องการสร้างธรรมชาติในทุกภาคส่วนที่มีข้อเสนอให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นในการคัดเลือกที่ตั้งของพื้นที่ก่อสร้างโรงไฟฟ้านั้น เป็นประเด็นที่ได้ระบุไว้ในกิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ ปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้าและธุรกิจก้าวธรรมชาติเพื่อเพิ่มการแข่งขัน กิจกรรมย่อยที่ ๑ ปรับปรุงแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย ๒๐๒๒ ซึ่งเป็นหนึ่งในประเด็นที่จะมีการพิจารณาแนวทางการดำเนินการในระหว่างการจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าฉบับใหม่ต่อไป ทั้งนี้ ในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทยที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผน โดยมีการรวบรวมและจัดทำข้อมูลพื้นฐานและสมมติฐานในการจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าผ่านกระบวนการศึกษา วิเคราะห์ รวมถึงค่าพยากรณ์ความต้องการใช้ไฟฟ้าในระยะยาว จัดทำร่างแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าเสนอต่อผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงพลังงาน นำเสนอร่างแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าต่อคณะกรรมการพยากรณ์และจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย ที่มีผู้แทนจากภาคส่วนต่าง ๆ ร่วมพิจารณา สัมมนารับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชน (Public Hearing) ต่อร่างแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า และพิจารณาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการเปิดสัมมนารับฟังความคิดเห็น นำเสนอร่างแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าต่อคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน และคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามลำดับ

๕.๓.๒ สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ชี้แจงข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

(๑) การขออนุญาตประกอบกิจการโรงไฟฟ้ามี ๒ รูปแบบ ได้แก่ (๑) การขออนุญาตในรูปแบบปกติ เป็นกรณีผู้ประกอบการทั่วไปมีความประสงค์จะผลิตไฟฟ้าเอง ซึ่งในกรณีดังกล่าว จะต้องมีการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือดำเนินการตามประมวลหลักการปฏิบัติ (Code of Practice: CoP) ก่อนแล้วแต่กรณี และต้องจัดรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ดำเนินการโครงการต้องชี้แจงเหตุผลรายละเอียดหรือแนวทางการป้องกันปัญหาผลกระทบให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบเพื่อลดข้อห่วงกังวล และ (๒) การรับซื้อไฟฟ้าผ่านนโยบาย ซึ่งกรณีโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และนาบอน ๒ เป็นการดำเนินการในรูปแบบนี้ โดยผู้ที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงพลังงานกำหนด และเมื่อได้รับการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์แล้ว ผู้ประกอบการจะจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งก่อนที่จะเข้ารับการคัดเลือก ผู้เข้าร่วมโครงการจะต้องพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่มาก่อน และต้องมีขัดต่อกฎหมายผังเมืองและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๒) ใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าเกี่ยวข้องกับกฎหมายulatory และอยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานอื่น แม้หน่วยงานดังกล่าวจะเป็นผู้ทำความเห็นส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน แต่ส่วนใหญ่น่วยงานได้พิจารณาและมีความเห็นไปในทางที่ควร

อนุญาตมาตั้งแต่ต้น ส่วนในเรื่องการรับฟังความคิดเห็นก่อนการอนุญาต สำนักงานคณะกรรมการกำกับ กิจการพลังงานมีระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานว่าด้วยการรับฟังความเห็นและทำความเข้าใจ กับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๕๙ แต่ระเบียบดังกล่าวไม่บังคับใช้กับโครงการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ โครงการที่มีกำลังการผลิตไฟฟ้าตั้งแต่ ๑๐ เมกะวัตต์ขึ้นไป ซึ่งโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และนาบอน ๒ มีกำลังการผลิตไฟฟ้าแห่งละ ๒๕ เมกะวัตต์ จึงไม่เข้าข่ายต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็น ตามระเบียบดังกล่าว

๓) ภายหลังจากที่ผู้ประกอบการได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าแล้ว จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขการอนุญาต รวมทั้งเงื่อนไขตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งในการตรวจติดตาม สำนักงานคณะกรรมการกำกับ กิจการพลังงานจะมีแผนดำเนินการประจำปี รวมถึงแผนการเฝ้าระวังสำหรับโรงไฟฟ้าที่เคยมีประวัติ เกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนหรือเรื่องอื่น ๆ ก่อนที่จะอนุญาต ซึ่งจะตรวจติดตามเป็นพิเศษ โดยในการตรวจ ติดตามจะดำเนินการทั้งในมิติของเอกสาร เช่น รายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไข ผลกระทบสิ่งแวดล้อมซึ่งผู้ประกอบการจะต้องรายงานทุก ๖ เดือน รวมทั้งลงพื้นที่เพื่อเป็นการตรวจสอบว่า ดำเนินการตามที่ได้รายงานหรือไม่ ในกรณีที่ตรวจสอบแล้วพบว่าไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ครบถ้วนหรือไม่ เป็นไปตามที่กำหนด จะมีกระบวนการในการจัดทำคำสั่งทางปกครองเพื่อให้แก้ไขปรับปรุงตามกฎหมาย ว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงานต่อไป ในส่วนมาตรการตรวจติดตามกรณีโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่มี กำลังการผลิตตั้งแต่ ๑๐ เมกะวัตต์ขึ้นไป จะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจติดตาม โดยมีองค์ประกอบ จากผู้แทนชุมชน ซึ่งโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และนาบอน ๒ ได้กำหนดให้มีผู้แทนจาก ชุมชนในรัศมี ๕ กิโลเมตรจากโรงไฟฟ้าร่วมเป็นคณะกรรมการด้วย

(๔) การพิจารณาศักยภาพของพื้นที่ในการรองรับผลกระทบ (carrying capacity) มีการควบคุมตั้งแต่ต้นทางโดยพิจารณาจากปัจจัยความเหมาะสมของพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเขตควบคุม นลพิช เขตที่มีการกำหนดเรื่องการรองรับผลกระทบ เช่น เขตนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งเรื่องเหล่านี้จะถูก ประเมินเพื่อคัดกรองตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อกำหนด มาตรการควบคุมการปล่อยนลพิชให้มีความเหมาะสมสมกับศักยภาพของพื้นที่ในการรองรับผลกระทบ ซึ่งใน การตรวจติดตามจะตรวจสอบว่าเป็นไปตามมาตรการที่กำหนดไว้หรือไม่ สำหรับการจัดทำโซนนิ่ง กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานเป็นผู้กำหนดแผนพัฒนาทดแทน และมีข้อมูลว่าแหล่ง พลังงานทดแทนแต่ละประเภทอยู่ในพื้นที่ใดเป็นส่วนใหญ่ หากสามารถกำหนดแผนพัฒนาโรงไฟฟ้าชีวมวล ให้เหมาะสมสมกับแหล่งวัตถุดิบจะสามารถช่วยลดปัญหาและไม่เกิดปัญหาเรื่องการแย่งวัตถุดิบเชื้อเพลิง และ นอกจากการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่แล้ว ยังมีประเด็นที่จะต้องพิจารณาเกี่ยวกับศักยภาพของ สายส่งในแต่ละพื้นที่ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญในการกำหนดโซนนิ่งพื้นที่สำหรับการจัดทำโรงไฟฟ้าด้วย

๕) สำหรับการขยายระยะเวลาการลงนามในสัญญาซื้อขายไฟฟ้า เนื่องจากทั้งสองโครงการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมแล้วเสร็จไม่ทันภายในระยะเวลาที่กำหนดคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานจึงขยายระยะเวลาการลงนามในสัญญาซื้อขายไฟฟ้า โดยการลงนามในสัญญาซื้อขายไฟฟ้าเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ อยู่ในระยะเวลาที่ขอขยาย

๕.๓.๓ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ชี้แจง

ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ได้รับรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาด นาบอน ๑ และนาบอน ๒ ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๒ ซึ่งจัดทำรายงานโดยบริษัท [REDACTED]

[REDACTED] โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้นำรายงาน

ของทั้งสองโครงการเสนอคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อน พร้อมกับทั้งสองโครงการ เนื่องจากโครงการโรงไฟฟ้าทั้งสองแห่งมีที่ตั้งโครงการอยู่ติดกันและมีลักษณะโครงการใกล้เคียงกัน และในการจัดวางผังองค์ประกอบ (Plant Layout) ของโครงการทั้งสองได้ใช้ระบบเสริมการผลิตและระบบสาธารณูปโภคร่วมกันบางส่วน เช่น ทางเข้าออกโครงการ อาคารเก็บเชื้อเพลิง เป็นต้น ทั้งนี้ โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ จะเป็นผู้รับผิดชอบ จัดการด้านเชื้อเพลิงให้กับโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๒ และโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ จะเป็นผู้รับน้ำใช้ประเภทต่าง ๆ จากโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๒ ดังนั้น จึงได้พิจารณารายงานของทั้งสองโครงการพร้อมกัน รวมทั้งสิ้น ๖ ครั้ง ทั้งนี้ ในระหว่างการพิจารณารายงานได้รับเรื่องร้องเรียนคัดค้านโครงการโรงไฟฟ้าทั้งสองแห่ง ซึ่งได้นำเสนอคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณารายงานฯ ด้วยแล้ว รวมทั้งสิ้น ๕ ครั้ง และได้มีตัวแทน [REDACTED]

[REDACTED] จำนวน ๕ คน เข้าให้ข้อมูลต่อที่ประชุมคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ จำนวน ๑ ครั้ง ต่อมา คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ได้มีมติเห็นชอบรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของทั้งสองโครงการ โดยให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด โดยมีรายละเอียดและการพิจารณาสรุปได้ดังนี้

๑) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมนั้น ถูกกำหนดให้ต้องดำเนินการตามประกาศสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ซึ่งรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และนาบอน ๒ ได้ดำเนินการสอดคล้องตามประกาศดังกล่าว โดยได้จัดรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ๒ รอบ รวม ๔ ครั้ง และได้สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นทั้ง ๒ รอบ แจ้งเป็นหนังสือไปยังหน่วยงานราชการ ผู้นำชุมชน เพื่อรับทราบ พร้อมทั้งได้ปิดประกาศไว้อย่างเปิดเผย ณ ที่ทำการชุมชน บอร์ดประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานท้องถิ่น

(๒) คณะกรรมการผู้อำนวยการฯ ได้รับข้อคัดค้านและข้อห่วงกังวลจากผู้ร้อง และมีมติให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ซึ่งแจงข้อเท็จจริงในแต่ละประเด็นให้ชัดเจน รวม ๑๑ ประเด็น ได้แก่ ปัญหาน้ำแล้ง น้ำท่วม น้ำเสีย คุณภาพอากาศ เสียง ดิน ทรัพยากรชีวภาพ คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ คุณค่าต่อคุณภาพชีวิต และการจัดรับฟังความคิดเห็นไม่โปร่งใส

(๓) คณะกรรมการผู้อำนวยการฯ ได้พิจารณารายงานการประเมินผลกระทบ สิ่งแวดล้อมทั้งสองโครงการอย่างรอบคอบ เป็นไปตามหลักวิชาการ โดยได้ให้ความสำคัญกับผลกระทบ สิ่งแวดล้อมที่อาจจะเกิดขึ้นจากการที่มีต่อทรัพยากรทางกายภาพ ทรัพยากรทางชีวภาพ คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ และคุณค่าคุณภาพชีวิต ทั้งในช่วงการก่อสร้างและดำเนินโครงการ เช่น

๓.๑) ผลกระทบด้านคุณภาพอากาศ ใน การประเมินผลกระทบด้านคุณภาพอากาศด้วยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ได้ดำเนินการสอดคล้องตามแนวทางการใช้แบบจำลอง เพื่อประเมินการแพร่กระจายมลพิษทางอากาศ ตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ แล้วพบว่า ผลการประเมินมีค่าอยู่ในค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศทั่วไป ทั้งนี้ ได้กำหนดมาตรฐานการบ่อ跟กันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของทั้งสองโครงการ เช่น กำหนดอัตราการระบายมลสารจากปล่องของโครงการ ติดตั้งระบบตักผุนล่องแบบไฟฟ้าสถิต (ESP) จัดให้มีอาคารเก็บเชื้อเพลิงที่เป็นอาคารปิด และจัดให้มีสายพานลำเลียงถ่านหินแบบปิดครอบเป็นตัน และมีมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม เช่น การติดตั้งระบบติดตามตรวจวัดคุณภาพอากาศอย่างต่อเนื่อง (CEMs) เพื่อตรวจวัดคุณภาพอากาศจากปล่องตลอดเวลา และการตรวจวัดคุณภาพในบรรยากาศ เป็นต้น

๓.๒) ผลกระทบด้านน้ำใช้ โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๒ จะรับน้ำดิบจากบริษัทจัดหน้ำ คือ บริษัท ██████████ ซึ่งโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๒ จะเป็นผู้รับผิดชอบในการผลิตน้ำใช้สำหรับ ๓ โครงการ คือ ใช้ภายในโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และนาบอน ๒ และโรงงานผลิตไมโครเนียร์และไม้สัก (บริเวณใกล้เคียงโครงการ) โดยน้ำดิบจะถูกส่งมายังโครงการผ่านทางระบบห่อ มาเก็บไว้ยังบ่อเก็บน้ำดิบของโครงการ จากนั้นทำการปรับปรุงคุณภาพน้ำ และเก็บไว้ในถังเก็บน้ำอุตสาหกรรม และถังเก็บน้ำปราศจากแร่ธาตุ ก่อนส่งขายให้กับโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และโรงงานผลิตไมโครเนียร์และไม้สัก ผ่านทางห่อ HDPE และนำไปใช้ในกระบวนการผลิต และการอุปโภคบริโภคของพนักงานในโครงการต่อไป ทั้งนี้ ได้กำหนดมาตรการเพิ่มเติมในด้านการใช้น้ำ เพื่อลดผลกระทบต่อมุนคน ดังนี้

(ก) กำหนดให้มีการหมุนเวียนน้ำใช้ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

(ข) โครงการต้องจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับบริษัทจัดหน้ำ โดยจัด

ให้มีระบบตรวจสอบที่สามารถแสดงผลออนไลน์มายังโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และนาบอน ๒ เพื่อให้ประชาชนสามารถรับรู้ข้อมูลและสามารถตรวจสอบว่า บริษัทจัดหน้ำจะไม่ทำการสูบน้ำในช่วงฤดูแล้ง และให้มีการปิดล็อกเครื่องสูบน้ำในช่วงฤดูแล้งเพื่อป้องกันการสูบน้ำในช่วงดังกล่าว

(ค) โครงการต้องไม่รับน้ำใช้จากบริษัทจัดหน้า ที่สูบน้ำจากคลองมินในช่วงฤดูแล้ง

(ง) พิจารณาให้ชุมชนข้างเคียงสามารถนำน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วของโครงการไปใช้ประโยชน์ได้ในช่วงฤดูแล้ง ในกรณีโครงการมีปริมาณน้ำเหลือเพียงพอ

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการพูดช้านาญการฯ ได้รับฟังข้อห่วงกังวลของผู้ร้องเกี่ยวกับการขุดบ่อน้ำของบริษัท [REDACTED] แล้วเห็นว่า ถึงแม้ว่าการดำเนินการดังกล่าวไม่ได้อยู่ในขอบเขตของรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมฉบับนี้ แต่โครงการควรจะต้องคำนึงถึงผลกระทบจากกิจกรรมดังกล่าว โดยให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ประสานแจ้งบริษัท [REDACTED] ด้วย และได้กำหนดมาตรการด้านการใช้น้ำตามที่กล่าวมาแล้ว

๓.๓) ผลกระทบการจัดการน้ำทึบ สำหรับน้ำเสียของแต่ละโครงการ (ไม่รวมน้ำฝนปนเปื้อน) จะถูกตรวจสอบค่าความเป็นกรด - ด่าง (pH) อุณหภูมิ (Temperature) ปีโอดี (BOD) ดีโอ (DO) และค่าความนำไฟฟ้า (Conductivity) ด้วยเครื่องมือตรวจวัดแบบอัตโนมัติที่บ่อตรวจสอบคุณภาพน้ำทึบเพื่อตรวจสอบคุณภาพให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน และนำไปพักไว้ในบ่อพักน้ำทึบ โดยน้ำทึบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานจะแบ่งการจัดการออกเป็น ๒ ส่วน คือ โครงการจะนำไปรดน้ำพื้นที่สีเขียวของโครงการ และจะระบายน้ำลงสู่หัวอย โดยสามารถแบ่งการจัดการได้เป็น ๒ กรณีดังนี้

(ก) กรณีในวันที่ฝนไม่ตก น้ำทึบจะถูกนำไปใช้รดน้ำต้นไม้และระบายน้ำลงสู่หัวอยตะเคียน ทั้งนี้ ในกรณีที่ไม่สามารถระบายน้ำลงสู่หัวอยตะเคียนได้ โครงการจะส่งน้ำส่วนนี้ไปเก็บที่บ่อพักน้ำทึบรวม

(ข) กรณีในวันที่ฝนตก น้ำทึบที่จะนำไปใช้รดน้ำต้นไม้จะถูกส่งไปเก็บที่บ่อพักน้ำทึบรวม และน้ำทึบอีกวันหนึ่งจะระบายน้ำลงสู่หัวอยตะเคียน ในกรณีที่ไม่สามารถระบายน้ำลงสู่หัวอยตะเคียนได้ โครงการจะส่งน้ำส่วนนี้ไปเก็บที่บ่อพักน้ำทึบรวมเช่นกัน

ในกรณีที่น้ำทึบมีคุณภาพไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด เครื่องตรวจวัดคุณภาพน้ำจะส่งสัญญาณสลับวาร์ล์วน้ำทึบเพื่อส่งไปยังบ่อพักน้ำทึบฉุกเฉิน ก่อนส่งไปกำจัดยังหน่วยงานที่ได้รับอนุญาตจากทางราชการต่อไป ทั้งนี้ โครงการจะไม่ระบายน้ำทึบลงสู่หัวอยตะเคียน ในกรณีที่หัวอยตะเคียนมีระดับน้ำอยู่ต่ำกว่า +๔๐.๗๓ ม.รทก. หรือเทียบเท่าระดับน้ำลึก ๐.๒๐ เมตร และกรณีที่หัวอยตะเคียนมีระดับน้ำอยู่สูงกว่า +๔๑.๗๓ ม.รทก. หรือเทียบเท่าระดับน้ำลึก ๑.๒๐ เมตร โดยจัดให้มีป้ายแสดงบริเวณจุดระบายน้ำทึบของโครงการและจะระบุระดับน้ำทึบโครงการสามารถระบายน้ำลงสู่หัวอยตะเคียนได้

๓.๔) ด้านการป้องกันน้ำท่วม โครงการจะทำการถอนดินสูง ๒ เมตร จากระดับดินเดิม โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ของโครงการมีความสูงกว่าระดับถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๙ ประมาณ ๐.๕ เมตร (ระดับดินสูง ๒ เมตร) และบริเวณพื้นที่ว่างของโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ ได้กำหนดให้เป็นพื้นที่บ้านพักพนักงานและที่จอดรถ ส่วนบริเวณที่ว่างของโครงการโรงไฟฟ้า

พลังงานสะอาดนานาบอน ๒ กำหนดให้เป็นแปลงสาธิต และ/หรือแปลงเพาะกล้าไม้ โครงการจะทำการปรับหน้าดินและการไถดินเพื่อทำการเตรียมพื้นที่ในการเพาะกล้าไม้เท่านั้น จึงไม่มีกิจกรรมที่จะกีดขวางทางน้ำ หรือเปลี่ยนแปลงสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน ทั้งนี้ โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนานาบอน ๑ จะจัดทำแนวร่องน้ำ กว้าง ๒ เมตร ลึก ๐.๕ เมตร ทางด้านทิศเหนือและทิศตะวันออก และโครงการโรงไฟฟ้า พลังงานสะอาดนานาบอน ๒ จะจัดทำแนวร่องน้ำ กว้าง ๒ เมตร ลึก ๐.๕ เมตร บริเวณริมรั้วโครงการทางด้านทิศตะวันออกและทิศใต้ของโครงการ โดยเริ่มตั้งแต่ช่วงก่อสร้างโครงการ เพื่อให้ปริมาณน้ำฝนที่หลักจากพื้นที่ข้างเคียงไหลไปสู่หัวยุตตะเคียนและลดผลกระทบน้ำท่วมขึ้นพื้นที่บริเวณทั้งสองโครงการ และโครงการได้วางแผนติดตั้งปั๊มน้ำขนาดไม่น้อยกว่า ๑๕๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง จำนวน ๒ ชุด ที่มีประสิทธิภาพในการสูบน้ำไปยังบ่อเก็บน้ำดิบ/บ่อหันน้ำของโครงการ ในกรณีที่มีน้ำท่วม

ทั้งนี้ บริเวณทางเข้าออกโครงการจะก่อสร้างท่อคอนกรีต ๒ ท่อ บริเวณใต้เขตทางที่เชื่อมกับถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๖ ซึ่งจะช่วยระบายน้ำไปยังหัวยุตตะเคียนได้อีกทางหนึ่ง อีกทั้งโครงการจะประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขุดลอกหัวยุตตะเคียน และหากประชาชนบริเวณดังกล่าวประสบปัญหาที่เกิดจากน้ำท่วม สามารถแจ้งไปยังเจ้าหน้าที่มวลชนสัมพันธ์ของโครงการ หรือในช่องทางรับเรื่องร้องเรียนอื่น ๆ โดยทางโครงการจะเร่งดำเนินการในการช่วยเหลือต่อไป

(๔) จากการตรวจสอบข้อมูลในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ฉบับสมบูรณ์) โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนานาบอน ๑ พบว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้มีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานเพื่อขอให้พิจารณาอนุมัติเปลี่ยนแปลงรายละเอียดในโครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน ได้แก่ ที่ตั้งโครงการ แผนผังโครงการ ชื่อโครงการ และผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน สำหรับการก่อสร้างโครงการ โดยแจ้งว่าพื้นที่เดิมประสบปัญหาเรื่องการเดินสายไฟฟ้าแรงสูง เนื่องจากถนนทางเข้าเป็นทางสาธารณูปโภคที่มีขนาดเพียง ๔ เมตร และต้องมีการยินยอมให้ใช้ที่ดินในการตั้งสายส่งไฟฟ้าที่ต้องผ่านที่ดินของบุคคลหลายราย อีกทั้งการขนส่งเชื้อเพลิงมายังโครงการยากลำบาก พื้นที่มีปัญหาน้ำท่วมขึ้น ทำให้ไม่สามารถดำเนินการในที่ตั้งเดิม ซึ่งคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวในการประชุมครั้งที่ ๔๗/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ และมีมติเห็นชอบการเปลี่ยนแปลงทำเลที่ตั้งทั้งสองโครงการ

๕.๓.๔ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช ชี้แจงข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

(๑) วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๔ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเพื่อประกอบกิจการโรงงานผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า ขนาดกำลังการผลิต ๒๕ เมกะวัตต์ และการถอนเนื้อไม้หรือการอบไม้ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลทุ่งสง อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช ขออนุญาตใช้เครื่องจักรมีกำลังรวม ๑๒๗,๔๘๕.๙๕ แรงม้า คนงาน ๓๖ คน และผู้ถูกร้องที่ ๒ ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเพื่อประกอบกิจการโรงงานผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า ขนาดกำลังการผลิต ๒๕ เมกะวัตต์ และโรงงานจัดหน้า ทำน้ำให้บริสุทธิ์หรือจำหน่ายไปยังอาคารหรือโรงงานอุตสาหกรรม และโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการผลิตและหรือจำหน่ายไอน้ำ สถานที่ขอรับใบอนุญาต

ตั้งอยู่ที่ ๗ ตำบลทุ่งสง อำเภอ nabon จังหวัดนครศรีธรรมราช ขออนุญาตใช้เครื่องจักรมีกำลังรวม ๒๒๕,๖๔๘.๐๐ แรงม้า คนงาน ๖๖ คน ขณะตรวจสอบพื้นที่ขออนุญาตทั้งสองโครงการยังไม่มีการก่อสร้างอาคารโรงงานหรือติดตั้งเครื่องจักรแต่อย่างใด

(๒) ทำเลที่ตั้งโรงงานของทั้งสองโครงการเป็นไปตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และมีบ้านพักอาศัยของราษฎรอยู่ใกล้เคียงกับสถานที่ขออนุญาต โดยในระยะ ๓๐๐ เมตร รอบพื้นที่โครงการมีบ้านพักอาศัยของประชาชนจำนวน ๓๓ ครัวเรือน ซึ่ง ๑๗ จาก ๓๓ ครัวเรือน อยู่ในระยะ ๑๐๐ เมตร สถานที่ขออนุญาตทั้งสองโครงการตั้งอยู่ในเขตที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า (สีม่วง) ตามกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ และไม่อยู่ในเขตนิคมสหกรณ์ทุ่งสง ไมขัดต่อระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์ว่าด้วยการบริหารจัดการนิคมสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ และพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑

(๓) ตามระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรมว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการพิจารณาออกใบรับแจ้งการประกอบกิจการโรงงาน ในอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน และใบอนุญาตขยายโรงงาน ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๗ กำหนดว่า โรงงานที่ได้รับความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ให้ถือว่าได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามระเบียบนี้แล้ว

(๔) วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ส่งเรื่องราวการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานของผู้ถูกร้องทั้งสอง พร้อมประเด็นการคัดค้านจากประชาชนดังกล่าวและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕.๓.๕ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งจัดขึ้นเพื่อเจริญสรุปได้ว่า ผู้ถูกร้องทั้งสองได้ยื่นตรวจสอบการใช้ประโยชน์ที่ดินกับสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อดำเนินโครงการโรงงานผลิตพลาสติกไฟฟ้าจากพลังงานความร้อน โดยใช้ชีวมวลเป็นเชื้อเพลิงและโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับไม้ โดยทำเลที่ตั้งของทั้งสองโครงการนั้น ตามกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. ๒๕๕๖ ตั้งอยู่ในบริเวณหมายเลข ๒๔ กำหนดเป็นที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า (สีม่วง) ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรมหรือเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม คลังสินค้า สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ สำหรับการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อดำเนินการหรือประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรม ให้มีพื้นที่กว้างไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบของแปลงที่ยื่นขออนุญาต ทั้งนี้ ผังเมืองรวมจังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. ๒๕๖๒ ดำเนินการวางแผนและจัดทำตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ และประกาศใช้บังคับวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๗ สำหรับพื้นที่อุตสาหกรรมและคลังสินค้า (สีม่วง) บริเวณหมายเลข ๒๔ มีการแก้ไขพื้นที่หลังจากปิดประกาศ ๑๕ วัน จากการประชุมคณะกรรมการ

ผังเมืองเพื่อพิจารณาผังเมืองรวมจังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๘ ซึ่งประธานสภาอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมจังหวัด และธนารักษ์จังหวัด ขอให้พิจารณาเขตอุตสาหกรรมขยายให้ครอบคลุมพื้นที่ขององค์การสวนยางซึ่งเป็นที่ราชพัสดุ โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ผนวกพื้นที่องค์การสวนยางเข้าไว้ด้วยกันกับที่ดินบริเวณหมายเลข ๒๔ ซึ่งตั้งอยู่ในอำเภอนาบอนและอำเภอช้างกลาง

๕.๓.๖ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งแจงข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ศูนย์ดำเนินการธรรมจังหวัดนครศรีธรรมราชไม่มีข้อร้องเรียนในเรื่องดังกล่าว แต่ได้รับรายงานจากอำเภอ nab อนว่าได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโรงไฟฟ้าทั้งสองดังกล่าว ใน ๒ ประเด็น ได้แก่ (๑) บ้านเรือนของประชาชนรวม ๑๓ ครัวเรือน และกำลังก่อสร้างอีก ๒ ครัวเรือน อยู่ในวงล้อมของพื้นที่โรงไฟฟ้าทั้งสองโครงการ และได้รับผลกระทบจากเครื่องจักรที่นำเข้ามาปรับพื้นที่ ทำให้เกิดเสียงดัง มีฝุ่นละออง และรบกวนการพักผ่อนในเวลากลางวัน เนื่องจากวิศวกรรมของคนในชุมชนมีอาชีพกรีดยางในเวลากลางคืน จึงมีความจำเป็นต้องพักผ่อนในเวลากลางวัน และ (๒) การใช้ประโยชน์จากหัวยตะเคียน ซึ่งเป็นลำหัวยสาราระที่ชาวบ้านใช้ประโยชน์ร่วมกัน และตั้งอยู่ใจกลางของพื้นที่โรงไฟฟ้าทั้งสอง ชาวบ้านเกรงว่าในอนาคตชาวบ้านอาจไม่สามารถใช้ประโยชน์จากลำหัวยดังกล่าวได้

๔.๓.๗ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งสง ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

๑) ตำบลทุ่งสงมีทั้งหมด ๑๐ หมู่ ประชากรรวม ๕,๙๐๘ คน ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น สวนยางพารา ทำนา ปาล์มน้ำมัน ผลไม้ต่าง ๆ และเลี้ยงสัตว์ มีแหล่งน้ำได้แก่ หนองน้ำ ๑ แห่ง ห้วย ๓ แห่ง สรarn ๖ แห่ง คลอง ๓ แห่ง มีโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๔ แห่ง สถานบริการด้านสาธารณสุข ๒ แห่ง จุดบริการประชาชน ๒ แห่ง วัด ๒ แห่ง และโรงพยาบาลอุตสาหกรรม ๗ แห่ง นอกจากตำบลทุ่งสงแล้ว พื้นที่โดยรอบโครงการของผู้ถูกร้องทั้งสองในรัศมี ๕ กิโลเมตร ยังครอบคลุมทั้งหมดที่อื่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแส่น ๑๐ หมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลปริก ๔ หมู่บ้าน เทศบาลตำบลหลักซ้าง ๓ หมู่บ้าน และองค์การบริหารส่วนตำบลซ้างกลาง ๑ หมู่บ้าน

๒) ผู้ถูกร้องทั้งสองได้ดำเนินการขออนุญาตก่อสร้างอาคารไปยังสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๔๐ จากนั้น สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้ส่งคำขอมายังองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งสงเพื่อให้ตรวจสอบและพิจารณาแล้วความเห็นเกี่ยวกับการขออนุญาตให้ก่อสร้าง ซึ่งต่อมามีความเห็นว่า หลักฐานและแบบแปลนเกี่ยวกับการขออนุญาตก่อสร้างของผู้ถูกร้องทั้งสองถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมาย ว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง จึงแจ้งความเห็นกลับไปยังสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

๓) องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งสงไม่มีข้อบัญญัติห้องถินเกี่ยวกับการขุดดินและถอนดิน แต่ได้ถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติขุดดินและถอนดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งสงได้รับแจ้งการเจ้งขุดดินและถอนดิน และได้ออกใบรับแจ้งให้ขุดดินและถอนดิน รวมจำนวน ๙ ฉบับ ทั้งนี้

การก่อสร้างและการคอมมิวนิชั่นของทั้งสองโครงการอาจมีผลกระทบทางด้านคุณภาพของอากาศ เสียง คุณภาพของน้ำพิวดินและได้ดิน การระบายน้ำ การคมนาคม ของเสีย สาธารณสุขและสุขภาพ ซึ่งผู้ประกอบกิจการจะต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

๔) ในส่วนของการบริหารจัดการแหล่งน้ำในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งสองไม่มีข้อบัญญัติห้องถินสำหรับการกำหนดหลักเกณฑ์การเข้าใช้สอยทรัพยากรน้ำสาธารณะ ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ สำหรับเรื่องการระบายน้ำทิ้งจากโครงการลงสู่ลำห้วยตะเคียนนั้น ผู้ถูกร้องทั้งสองรายยืนคำขออนุญาตระบายน้ำทิ้งลงสู่ลำห้วยตะเคียน แต่เนื่องจากลำห้วยตะเคียนให้ผ่านพื้นที่หลายตำบล จึงได้ประสานกับทั้งสองโครงการและลงพื้นที่ตรวจสอบ และต่อมาได้รับแจ้งว่า การอนุญาตให้ระบายน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะเป็นอำนาจของกรมเจ้าท่า อย่างไรก็ตาม ลำห้วยตะเคียนเป็นแหล่งน้ำสาธารณะให้ผ่านพื้นที่ตำบลแก้วแสน และหมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๗ ตำบลทุ่งสอง มีน้ำตกลอดหั้งปีส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตร และในช่วงฤดูฝนในพื้นที่บริเวณโครงการอาจมีน้ำท่วมขังบ้าง ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งสองมีข้อบัญญัติ เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งกำหนดให้โครงการโรงไฟฟ้าเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

๕) องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งสงได้รับเรื่องขอคัดค้านการก่อสร้างโรงไฟฟ้า
ทั้งสองโครงการจากผู้ร้องเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗ โดยมีความประสงค์แสดงเจตนาลงลายมือชื่อ
ขอคัดค้านการก่อสร้างโรงงานไฟฟ้าซึ่มวลในพื้นที่ตำบลทุ่งสง และขอให้ระงับการออกใบอนุญาตก่อสร้าง
ซึ่งขณะนี้ผู้ถูกร้องทั้งสองยังไม่ได้ยื่นเอกสารขออนุญาตก่อสร้างอาคารแต่อย่างใด และเมื่อวันที่ ๒๑
กันยายน ๒๕๖๔ ได้รับหนังสือจากนักบัญชีประจำบ้านทุ่งสง กรณีประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากการปรับพื้นที่
ของโครงการดังกล่าว จึงได้มอบหมายให้ผู้อำนวยการกองช่างลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบเบื้องต้นพบว่าผู้รับเหมา
อยู่ระหว่างขุดสร้างน้ำ

๖) องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งสงได้ลงพื้นที่สอบสวนเหตุรำคาญและสำรวจข้อมูลประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาชุดดินและดินตามที่ได้รับการประสานจากสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพบว่า มีครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบ รวม ๑๓ ครัวเรือน มีผู้พักอาศัยรวม ๓๔ คน จากการสอบถามข้อมูลประชาชนพบว่ามีปัญหาเสียงดังจากรถแบ็คໂไฮที่เข้ามาชุดดิน ในช่วงเวลาระหว่าง ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ นาฬิกา และเวลา ๑๓.๐๐ - ๑๗.๐๐ นาฬิกา ปัญหาฝุ่นละออง น้ำในบริเวณที่ชุดดินมีกัลลิเน่เม่น ขณะสอบสวนเหตุรำคาญพบว่ามีรถแบ็คໂไฮเข้ามาทำงาน ๓ คัน สภาพพื้นที่ที่ประชาชนอาศัยอยู่นั้นและน้ำ เนื่องจากเป็นช่วงที่ฝนตกติดต่อ กันหลายวัน จากการตรวจสอบพื้นที่บริเวณใกล้เคียงพบว่า ยังสามารถระบายน้ำได้ โดยการระบายน้ำลงสู่ห้วยตะเคียนและแม่น้ำสายหนึ่งในสภาพปัจจุบันบางส่วนตื้นเขิน การระบายน้ำยังไม่ดีเท่าที่ควร ในอนาคตจะต้องขุดลอกห้วยตะเคียนและแม่น้ำสายหนึ่งเพื่อให้ระบายน้ำได้ดียิ่งขึ้น

๕.๓.๔ องค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสน ชี้แจงข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแก้วแสน หมู่ที่ ๓ และหมู่ที่ ๖ มี ๒๒๐ ครัวเรือน (คิดเป็นพื้นที่ประมาณ ๖๘๐ ไร่) ใช้น้ำจากคลองมินมาผลิตเป็นระบบประปาหมู่บ้านสำหรับอุปโภค และหากมีการนำน้ำจากคลองมินไปใช้ในกระบวนการผลิตของโครงการ คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อปริมาณน้ำซึ่งอาจจะมีไม่เพียงพอในการผลิตน้ำประปาในช่วงหน้าแล้ง ที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสนยังไม่เคยได้รับข้อร้องเรียนคัดค้านของประชาชน และเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๔ [REDACTED] เดิมที่นี่คืออนุญาตก่อสร้างอาคารเพื่อใช้เป็นอาคารสถานีสูบน้ำในพื้นที่หมู่ที่ ๔ ตำบลแก้วแสน และองค์การบริหารส่วนตำบลแก้วแสนได้ออกใบอนุญาตก่อสร้าง ตัดแบ่ง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารให้แล้ว เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔

๕.๓.๙ สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาครศรีธรรมราช ชี้แจงข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ผู้ถูกร้องทั้งสองได้ยื่นคำร้องขออนุญาตให้เททึ่งหรือระบายน้ำทิ้งลงสู่ลำน้ำสาธารณะ ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาครศรีธรรมราชได้พิจารณาตามระเบียบกรมเจ้าท่าฯ ด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้เททึ่งหรือระบายน้ำทิ้งลงสู่ลำน้ำสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยการขออนุญาตดังกล่าวเป็นการขอครั้งแรกยังไม่ได้มีกระบวนการผลิตแต่อย่างใด แต่จะเป็นการควบคุมคุณภาพของน้ำในครั้งต่อไป หลังจากที่มีกระบวนการผลิตเกิดขึ้นแล้ว การปล่อยน้ำทิ้งลงสู่หัวยศเคียนไหหลงสู่คลองมินจะต้องได้รับการบำบัดให้มีค่ามาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนดก่อนปล่อยน้ำทิ้งลงสู่ลำน้ำสาธารณะทุกครั้ง และต้องไม่ก่อให้เกิดน้ำเสียลงสู่ลำน้ำสาธารณะ ซึ่งสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาครศรีธรรมราช มีค่ามาตรฐานของแหล่งน้ำสาธารณะบริเวณจุดปล่อยน้ำทิ้งลงสู่คลองมินเป็นค่าไว้สำหรับเบรียบเทียบในอนาคตหลังจากที่มีกระบวนการผลิตเกิดขึ้น ทั้งนี้ จากการพิจารณาเห็นว่าการขออนุญาตให้เททึ่งหรือระบายน้ำทิ้งลงสู่ลำน้ำสาธารณะ (คลองมิน) ของผู้ถูกร้องทั้งสองไม่ก่อให้เกิดการตื้นเขินตกตะกอนหรือสกปรก ไม่เป็นอันตรายต่อการเดินเรือและไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญให้กับประชาชนในบริเวณข้างเคียง และโครงการดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเรียบร้อยแล้ว โดยทั้งสองโครงการได้รับอนุญาตจากสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาครศรีธรรมราชเป็นที่เรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔

๔.๓.๑๐ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ชี้แจงข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ผู้ร้องได้ยื่นหนังสือต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อขอให้พิจารณายกเลิกโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนานาชนิด ๑ และนานาชนิด ๒ ซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้จัดประชุมหารือแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวม ๔ ครั้ง โดยเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๔ นายกรัฐมนตรีได้มีบัญชาให้แต่งตั้งคณะกรรมการกลางซึ่งเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาหาแนวทางการใช้กระบวนการจัดทำรายงานการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment: SEA) เกี่ยวกับความเหมาะสมของพื้นที่ในการก่อสร้างโครงการดังกล่าว และจากการประชุมหารือของสำนักนายกรัฐมนตรี

ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้มีมติมอบหมายให้สำนักงานนโยบายและแผนพัฒนาอย่างยั่งยืนคณะกรรมการกลางประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกันทุกฝ่าย โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาองค์ประกอบของคณะกรรมการ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕)

๖. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรณีมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดบนอน ๑ และนาบอน ๒ มีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่ อよ่างไร

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๓ (๒) และ (๓) ได้รับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนในการรับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ และมีส่วนร่วมในการจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน รวมทั้งสามารถเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการได้อันจะเป็นประโยชน์หรือดีกับสังคม ได้อันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชน^๑ โดยพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่จะดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ^๒ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๗ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องคุ้มครอง บำรุงรักษา พื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในท้องถิ่น^๓ ซึ่งสอดคล้องกับกติกรรมห่วงประเทศไทยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม

/ และวัฒนธรรม ...

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๓) เข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการได้อันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรือดีกับสังคม ได้แก่ การดำเนินการได้อันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชนและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะนั้นโดยให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณา ด้วยตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๕ บุคคลมีสิทธิในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ

บุคคลมีหน้าที่ร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการให้เกิดสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมตามวาระหนึ่ง

^๓ มาตรา ๕๗ รัฐต้อง

ฯลฯ

ฯลฯ

และวัฒนธรรม ที่ได้ให้การรับรองสิทธิในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ
กายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุดและการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมที่ดีและยั่งยืน^๔ โดยรัฐจะต้อง^๕
ปรับปรุงในทุกด้านของสุขลักษณะทางสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรมเพื่อบรรลุผลในการทำให้สิทธิเหล่านี้
เป็นจริงอย่างสมบูรณ์ รวมทั้งต้องให้หลักประกันว่าการพัฒนาสิทธิทางเศรษฐกิจและการจัดการ
โภคทรัพย์และทรัพยากรธรรมชาติ จะไม่ลิตรอนวิถีชีวิตของประชาชน และตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการ
แห่งผลประโยชน์ร่วมกัน^๖

นอกจากนี้ คณะกรรมการริบอวนที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒ ได้มีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติการ
ระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕) ซึ่งในแผนดังกล่าวมีประเด็น
หลัก (Key Priority Area) เกี่ยวกับเรื่อง แผนปฏิบัติการด้านชุมชน ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และ
สิ่งแวดล้อม ที่เน้นย้ำให้นำหลักการชี้แนะแห่งสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน มาปรับใช้เพื่อ^๗
ป้องกันผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนจากการประกอบธุรกิจ โดยกำหนดหน้าที่ของภาครัฐในการคุ้มครอง
สิทธิของประชาชนจากการถูกละเมิดโดยภาคธุรกิจ กำหนดความรับผิดชอบของภาคธุรกิจในการเคารพ^๘
สิทธิมนุษยชน ตลอดจนกำหนดให้มีการเยียวยาเมื่อเกิดความเสียหายจากการประกอบธุรกิจ จากรณี
ดังกล่าวข้างต้นจึงมีประเด็นดังนี้

/ ๖.๑ การจัด ...

(๒) อนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา พื้นฟู บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จาก
ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชน
และชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วยตามที่กฎหมายบัญญัติ

๕ คณะกรรมการริบอวนที่ ๔๙/๑๓ เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ รับรองให้
สิทธิในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมที่ดีและยั่งยืนเป็นสิทธิมนุษยชน และเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ สมัชชาใหญ่แห่ง^๙
สหประชาชาติได้ลงมติเห็นชอบและประกาศว่า การเข้าถึงสิ่งแวดล้อมที่สะอาด ดีต่อสุขภาพ และยั่งยืน (clean, healthy and
sustainable environment) เป็นสิทธิมนุษยชนสำคัญ

๖ กติการระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ข้อ ๑

๑๖ ๑๗

๒. เพื่อจุดมุ่งหมายของตน ประชาชาติทั้งปวงอาจจัดการโภคทรัพย์และทรัพยากรธรรมชาติของ
ตนได้อย่างเสรี โดยไม่กระทบต่อพันธกรณีใด ๆ อันเกิดจากความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของ
หลักการแห่งผลประโยชน์ร่วมกันและกฎหมายระหว่างประเทศ ประชาชาติจะไม่ถูกลิตรอนวิถีทางยังชีพของตนไม่ว่าในกรณีใด

ข้อ ๑๒

๑. รัฐภาคีแห่งกติการรับรองสิทธิของทุกคนที่จะมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุด
เท่าที่เป็นได้

๒. ขั้นตอนในการดำเนินการโดยรัฐภาคีแห่งกติกานี้ เพื่อบรรลุผลในการทำให้สิทธินี้เป็นจริงอย่าง
สมบูรณ์จะต้องรวมถึงสิ่งต่อไปนี้ ที่จำเป็นเพื่อ

๑๘ ๑๙

(๑) การปรับปรุงในทุกด้านของสุขลักษณะทางสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรม

๑๖ ๑๗

๖.๑ การจัดทำไฟฟ้าตามคำร้องนี้ กำหนดกระบวนการขั้นตอนที่ให้การรับรองสิทธิในการมีส่วนร่วมของบุคคลและชุมชนมาก่อนอย่างใด

๖.๑.๑ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่มีเจตนารณรงค์ในการส่งเสริมให้การประกอบกิจการพลังงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรมต่อผู้รับใบอนุญาตและผู้ใช้พลังงาน ปกป้องสิทธิเสรีภาพของผู้ใช้พลังงาน ชุมชน ท้องถิ่น ประชาชน และผู้รับใบอนุญาต ในกรณีมีส่วนร่วม เข้าถึง ใช้ และจัดการด้านพลังงาน ส่งเสริมการใช้พลังงานและการใช้ทรัพยากรในการประกอบกิจการพลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียน ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย ในส่วนของแนวโน้มนโยบายพื้นฐานด้านกิจการพลังงาน พระราชบัญญัติดังกล่าวได้มีบทบัญญัติที่สอดคล้องกับแนวโน้มนโยบายแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓๗ (๕) ประกอบมาตรา ๗๘ ที่กำหนดให้รัฐเพิ่งพัฒนาและสนับสนุนการผลิตและใช้พลังงานทางเลือกเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานอย่างยั่งยืน และการจัดทำพลังงานให้เพียงพอต่อบริบทความต้องการ มีคุณภาพ มีความมั่นคง และมีระดับราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม โดยรัฐเพิ่งส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ และดำเนินนโยบายสาธารณะซึ่งรวมถึงการจัดการด้านพลังงานและการตรวจสอบการทำเนินงานดังกล่าวด้วย

๖.๑.๒ การขออนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าทั้งสองโครงการตามคำร้องนี้ เป็นการคัดเลือกผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าผ่านนโยบายการรับซื้อไฟฟ้า ตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ที่ได้เห็นชอบหลักการและอัตราการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ Feed-in Tariff (FiT) สำหรับผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กแบบ SPP Hybrid Firm (SPP) และผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กแบบ VSPP Semi- Firm (VSPP) ซึ่งคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานและกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานได้ร่วมกันกำหนดปริมาณการรับซื้อไฟฟ้าแบ่งเป็นรายภูมิภาคตามศักยภาพของแต่ละพื้นที่ โดยพิจารณาจากความมั่นคงของระบบไฟฟ้าจากกำลังผลิตที่มีอยู่ในระบบ ศักยภาพของสายส่ง (Grid capacity) ที่ได้รับจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การกระจายให้ทั่วทุกภูมิภาค และความต้องการใช้ไฟฟ้าของประชาชน (Demand/Supply) ของแต่ละภูมิภาค โดยในการรับซื้อไฟฟ้าในครั้งนี้พื้นที่ภาคใต้ได้รับการจัดสรร รวมทั้งสิ้น ๑๐๐ เมกะวัตต์

ต่อมา คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้อายุอำนวยตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติกำกับกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ออกรับเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานว่าด้วยการจัดทำไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก โครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ Feed-in Tariff พ.ศ. ๒๕๖๐ และออกประกาศคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง ประกาศเชิญชวนการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก โครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนแบบ SPP Hybrid Firm พ.ศ.

๒๕๖๐ โดยก่อนออกพระบรมราชโองการดังกล่าวได้ดำเนินการตามมาตรา ๒๖^๓ ของพระราชบัญญัติ การประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ เปิดรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลทั่วไปผ่านทางเว็บไซต์ของ สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ๒ ครั้ง ในช่วงเดือนมิถุนายนและกรกฎาคม ๒๕๖๐ รวมทั้ง จัดรับฟังความเห็นกลุ่มย่อยจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ในส่วนของเนื้อหาตามระเบียบและประกาศดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์ การคัดเลือกผู้ผลิตไฟฟ้าที่สำคัญไว้หลายประการ อาทิ ที่ตั้งโครงการซึ่งต้องไม่ขัดต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายว่าด้วยโรงงาน กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง กฎหมายว่าด้วยการพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กฎหมายว่าด้วยทรัพยากรดู โดยกำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าในการตรวจสอบจุดเชื่อมโยงระบบโครงข่ายไฟฟ้าและข้อมูลศักยภาพระบบไฟฟ้าและสถานีไฟฟ้า ที่จะเชื่อมต่อ นอกเหนือนี้ ผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าที่จะได้รับการคัดเลือกจะต้องมีความพร้อม ๔ ด้าน ได้แก่

(๑) ความพร้อมด้านเชื้อเพลิง ต้องแสดงแผนการจัดหาเชื้อเพลิง เอกสารแสดงแหล่งที่มาของเชื้อเพลิง สำหรับโครงการที่ใช้ชีวมวลเป็นเชื้อเพลิงต้องมีแผนการพัฒนาเชื้อเพลิงเพิ่มเติม โดยสามารถใช้เชื้อเพลิงขยะและปรุป RDF เป็นเชื้อเพลิงเสริมเพื่อผลิตไฟฟ้าร่วมด้วยได้

(๒) ความพร้อมด้านที่ดิน ต้องแสดงเอกสารกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง หรือ เอกสารหลักฐานที่แสดงให้เชื่อได้ว่าผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าจะสามารถมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดิน ภายหลังจากที่ได้รับการคัดเลือก

(๓) ความพร้อมด้านเทคโนโลยี ต้องแสดงแผนผังโรงไฟฟ้า แผนภูมิของระบบไฟฟ้า ขั้นตอนกระบวนการผลิต ระบบกักเก็บพลังงาน

(๔) ความพร้อมของแหล่งเงินลงทุนโครงการ

ทั้งนี้ ในการคัดเลือกผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้า ผู้ที่ผ่านการพิจารณาคุณสมบัติและการประเมินข้อเสนอด้านเทคนิคเท่านั้นจึงจะได้รับการประเมินข้อเสนอขายไฟฟ้าด้านราคา และผู้ได้รับคัดเลือกต้องลงนามสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย มีอายุสัญญา ๒๐ ปี โดยก่อนที่จะลงนามในสัญญาซื้อขายไฟฟ้า ผู้ได้รับคัดเลือกต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และผู้มีส่วนได้เสียตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษากุญแจไฟฟ้าสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือตามระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานว่าด้วยการรับฟังความเห็นและทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๕๘ แล้วแต่กรณี

/ ๖.๑.๓ จาก ...

^๓ มาตรา ๒๖ ก่อนออกพระบรมราชโองการ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดใดของคณะกรรมการซึ่งจะมีผลกระทบต่อบุคคล กลุ่มบุคคล หรือผู้รับใบอนุญาต ให้คณะกรรมการเปิดเผยสาระสำคัญของระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือ ข้อกำหนดนั้น และเปิดโอกาสให้บุคคล กลุ่มบุคคล หรือผู้รับใบอนุญาตที่จะได้รับผลกระทบนั้นแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อมูล ต่อคณะกรรมการ ทั้งนี้ ตามกระบวนการในการรับฟังความเห็นที่คณะกรรมการกำหนด

๖.๑.๓ จากระบวนการคัดเลือกผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าดังกล่าวมีประเด็นพิจารณาต่อไปว่า บุคคลและชุมชนที่เกี่ยวข้องได้รับการคุ้มครองสิทธิในการมีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใด เห็นว่า

(๑) แม้การดำเนินนโยบายจัดทำไฟฟ้าจะเป็นไปเพื่อความมั่นคงด้านพลังงานและ เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ แต่การผลิตไฟฟ้าเป็นกิจกรรมประเภทที่อาจก่อให้เกิดอันตรายและผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน การคุ้มครองสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนในเรื่องนี้ จึงไม่ใช่เพียงแต่การดำเนินการในเชิงกระบวนการเท่านั้น แต่หมายความรวมถึงการมีส่วนร่วมในเชิงเนื้อหา ซึ่งมีเนื้อหาสำคัญต่อการรับรองและคุ้มครองสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดีและยั่งยืน การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนท้องถิ่นของตน รวมถึงการเสนอแนะหรือความเห็นต่อการ ดำเนินการที่มีผลเชื่อมโยงหรือนำไปสู่การตัดสินใจ ซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึง สิทธิที่ได้รับการรับรองดังกล่าวในการดำเนินกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อเป็นหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิ ข้างต้นให้เป็นจริงอย่างสมบูรณ์

(๒) จากข้อเท็จจริงที่รับฟังได้ แม้ก่อนอกระเบียบและประกาศรับซื้อไฟฟ้าจะได้ เปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลทั่วไป ตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติกำกับกิจกรรมพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่ในทางปฏิบัติกระบวนการดังกล่าวเป็นเพียงการเผยแพร่ร่างระเบียบและประกาศรับซื้อ ไฟฟ้าผ่านระบบสารสนเทศเพื่อให้บุคคลทั่วไปได้แสดงความคิดเห็นเท่านั้น ไม่ใช่กระบวนการที่เปิดโอกาส ให้ประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบจากการประกอบกิจกรรมผลิตไฟฟ้าได้รับทราบหรือเข้าถึงข้อมูลและ รายละเอียดต่าง ๆ ที่ผู้ขอผลิตไฟฟ้าได้ยื่นข้อเสนอ โดยเฉพาะเรื่องการกำหนดทำเลที่ตั้งโครงการซึ่งเป็น ประเด็นหลักตามคำร้องนี้ แม้ในระเบียบและประกาศรับซื้อไฟฟ้าของคณะกรรมการกำกับกิจกรรมพลังงาน จะมีเงื่อนไขให้ผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าตรวจสอบข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แต่เป็นเพียงการตรวจสอบในเชิงข้อกฎหมายและเอกสารเบื้องต้นเท่านั้น ซึ่งไม่มีการรับฟังความคิดเห็น เบื้องต้นจากประชาชนในพื้นที่ที่เป็นทำเลที่ตั้งโครงการ ดังนั้น กระบวนการดังกล่าวประชาชนที่อาจได้รับ ผลกระทบจึงไม่ได้รับทราบหรือเข้าถึงข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ ที่ผู้ขอผลิตไฟฟ้าได้ยื่นข้อเสนอตั้งแต่เริ่มต้น และไม่สามารถใช้สิทธิในการให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะในกระบวนการคัดเลือกผู้ผลิตไฟฟ้าได้

(๓) แม้ว่าตามประกาศคณะกรรมการกำกับกิจกรรมพลังงาน เรื่อง ประกาศเชิญชวน การรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก โครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในแบบ SPP Hybrid Firm พ.ศ. ๒๕๖๐ จะกำหนดให้ผู้ได้รับคัดเลือกจากนโยบายรับซื้อไฟฟ้าข้างต้น ต้องจัดให้มีการรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งในกรณีนี้คือการจัดกระบวนการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการจัดทำรายงานการ ประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ก่อนที่จะมีการลงนามในสัญญาซื้อขายไฟฟ้าก็ตาม แต่กระบวนการรับฟัง ความคิดเห็นดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจากที่ผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าได้เลือกทำเลที่ตั้งโครงการไว้แล้ว ประกอบกับจาก การตรวจสอบปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในขั้นการคัดเลือกผู้ผลิตไฟฟ้าเมื่อปี ๒๕๖๐ ผู้ถูกร้องทั้งสองได้เสนอ ที่ดินในตำบลทุ่งใหญ่ อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นที่ตั้งโครงการ ต่อมาเมื่อปี ๒๕๖๒

ผู้ถูกร้องทั้งสองได้ยื่นเรื่องขอเปลี่ยนแปลงที่ตั้งโครงการเป็นที่ดินในตำบลทุ่งสง อำเภอ nabon จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยอ้างว่าพื้นที่เดิมประสบปัญหาเรื่องการเดินสายไฟฟ้าแรงสูง เนื่องจากถนนทางเข้าเป็นทางสาธารณูปโภคขนาดเพียง ๔ เมตร และต้องมีการยินยอมให้ใช้ที่ดินในการตั้งสายส่งไฟฟ้าที่ต้องผ่านที่ดินของบุคคลรายราย อีกทั้งการขนส่งเชือเพลิงมายังโครงการยากลำบาก พื้นที่มีปัญหาน้ำท่วมขังทำให้ไม่สามารถดำเนินการในที่ตั้งเดิม ซึ่งคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานในการประชุมครั้งที่ ๔๗/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบการเปลี่ยนแปลงทำเลที่ตั้งทั้งสองโครงการ การพิจารณาทางเลือกของที่ตั้งโครงการที่ปรากฏในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาด nabon ๑ และ nabon ๒ จึงเป็นเพียงการเบรียบเทียบพื้นที่ที่ผู้ถูกร้องทั้งสองได้จัดเตรียมไว้แล้วเท่านั้น อีกทั้งพบว่า ผู้ถูกร้องทั้งสองได้เริ่มกระบวนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ตำบลทุ่งสง อำเภอ nabon จังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓^๑ ย้อมแสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกร้องทั้งสองได้ตัดสินใจเลือกทำเลที่ตั้งโครงการก่อนที่คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานจะมีมติเห็นชอบให้เปลี่ยนแปลงที่ตั้งโครงการ

ดังนั้น การให้ความเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนในขั้นตอนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะเรื่องความเหมาะสมของทำเลที่ตั้งโครงการ จึงไม่ได้ถูกนำไปพิจารณาเพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกทำเลที่ตั้งโครงการของผู้ถูกร้องทั้งสอง

๔) ในประเด็นการเลือกทำเลที่ตั้งโครงการนั้น ผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ^๒ ได้ให้ความเห็นว่า ควรนำหลักการด้านเศรษฐศาสตร์ สิ่งแวดล้อม สังคม และวิศวกรรม มาบูรณาการพิจารณาร่วมกัน เนื่องจากในการประกอบกิจการโรงไฟฟ้าเป็นโครงการที่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนทั้งในเรื่องผู้居住 เสียงดัง ความสั่นสะเทือน และเหตุร้ายๆ ซึ่งจะเกิดขึ้นทั้งในระยะก่อสร้างและระยะดำเนินการ จึงควรนำต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นจากการป้องกันมาให้การดำเนินงานของกิจการส่งผลกระทบหรือการแสดงความรับผิดชอบในการจัดการผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนมาพิจารณาประกอบด้วย

๕) นอกจากนี้ ในเรื่องการพิจารณาความเหมาะสมของทำเลที่ตั้งโรงไฟฟ้านั้น คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านพลังงานได้ศึกษาข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำแผนปฏิรูปประเทศ โดยพบว่า ปัญหาการตัดค้านโครงการโรงไฟฟ้า เกิดจากภาคประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การพัฒนาด้านพลังงาน การขาดกระบวนการตัดเลือกและกำกับของพื้นที่โดยความเห็นชอบของประชาชน

/ ตั้งแต่ต้น ...

^๑ รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาด nabon ๑ และ nabon ๒ ระบุว่า ได้เริ่มกระบวนการตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๑ ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

^๒ การให้ความเห็นของ ██████████ ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

๕ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ ลงวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ ประเด็นการปฏิรูปที่ ๓ ปฏิรูปการสร้างธรรมาภิบาลในทุกภาคส่วน

ตั้งแต่ต้น และผู้ประกอบการเยี่ยวยาผลกระทบที่เกิดขึ้นไม่เหมาะสมหรือไม่ได้ดูแลชุมชนโดยรอบ รวมทั้งปัญหาความไม่เข้มมั่นต่อการดำเนินการของภาครัฐและการรับรู้รับทราบข้อมูลจากหลายภาคส่วน จึงมีข้อเสนอการปฏิรูปโดยให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะต่อรัฐอย่างเป็นทางการ การกำหนดนโยบายเพื่อสร้างธรรมาภิบาลในภาครัฐ การบริหารทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีความรับผิดชอบ การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดการพัฒนาโครงการลงทุนขนาดใหญ่ การกำหนดกลไกจัดตั้งโรงไฟฟ้าที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วม การกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาโครงการให้ประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งการสร้างธรรมาภิบาลให้ผู้ประกอบการในการเปิดเผยข้อมูล

๖) จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นในประเด็นนี้จึงเห็นว่า การรับรองสิทธิในการมีส่วนร่วมของบุคคลและชุมชนในการจัดทำไฟฟ้าตามคำร้องนี้ ไม่ pragmatically ระบบการห่อขันตอนการมีส่วนร่วมที่จะช่วยเสริมอำนาจให้ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบได้พิจารณาโดยการรับฟังไฟฟ้าและทำเลที่ตั้งโครงการอย่างมีนัยสำคัญและมีความหมายเชื่อมโยงต่อการพิจารณาตัดสินใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง และไม่สอดคล้องตามเจตนาของมนุษย์ในการรับรองและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พทศก๑๔๖๐ และพันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี

๖.๓.๔ นอกเหนือไปจากนี้ ในประเด็นการคัดเลือกผู้ผลิตไฟฟ้า มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า

๑) ระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานว่าด้วยการจัดทำไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก โครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ Feed-in Tariff พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบประกาศคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง ประกาศเชิญชวนการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กโครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในแบบ SPP Hybrid Firm พ.ศ. ๒๕๖๐^{๑๐} และประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง รายชื่อผู้ได้รับคัดเลือก โครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในแบบ SPP Hybrid Firm ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ กำหนดให้ผู้ได้รับคัดเลือกต้อง

/ ลงนาม ...

๑๐ ประกาศคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง ประกาศเชิญชวนการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กโครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในแบบ SPP Hybrid Firm พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๓๙ ผู้ที่ได้รับคัดเลือกต้องดำเนินการเพื่อลงนามสัญญาชื่อขายไฟฟ้ากับ กฟผ. โดยมีอายุสัญญาชื่อขายไฟฟ้า ๒๐ ปี ตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องลงนามสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับ กพพ. ภายใน ๒ ปี นับถัดจากวันที่ กพพ. ประกาศรายชื่อผู้ได้รับคัดเลือก โดยกำหนดวัน SCOD ที่ระบุในสัญญาซื้อขายไฟฟ้าจะต้องตรงกับคำเสนอของขายไฟฟ้า หากไม่มีการลงนามสัญญาซื้อขายไฟฟ้าภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าคำเสนอของขายไฟฟ้าของผู้ได้รับคัดเลือกรายนั้นเป็นอันยกเลิก และสำนักงาน กพพ. จะริบหลักประกันการยื่นคำเสนอของขายไฟฟ้า

ໆລາ ແລະ ຊາວ

(๔) ต้องมีความพร้อม ดังต่อไปนี้

(ก) ความพร้อมด้านที่ดิน ผู้ได้รับคัดเลือกต้องนำเอกสารด้านความพร้อมที่ดิน ซึ่งเป็นที่ดังโรงไฟฟ้าตามคำเสนอขายไฟฟ้ามาแสดงต่อ กฟผ. ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน ก่อนลงนามสัญญาซื้อขายไฟฟ้า ...

ໆລາໆ

ลงนามสัญญาซื้อขายไฟฟ้า ภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ หากไม่มีการลงนามสัญญาซื้อขายไฟฟ้า
ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าคำเสนอขายไฟฟ้าของผู้ได้รับคัดเลือกรายนี้เป็นอันยกเลิก

๒) กรณีตามคำร้องนี้ ผู้ถูกร้องทั้งสองไม่สามารถลงนามสัญญาซื้อขายไฟฟ้า
ภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้อนุญาตให้ผู้ถูกร้องทั้งสองขยาย
ระยะเวลาลงนามสัญญาซื้อขายไฟฟ้า อีกทั้งได้เห็นชอบให้ผู้ถูกร้องทั้งสองเปลี่ยนแปลงที่ตั้งโครงการ
แผนผังโครงการ ซึ่อโครงการ และผังการใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับการก่อสร้างโครงการ

๓) จึงเห็นว่า การที่คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้กำหนดหลักเกณฑ์
การคัดเลือกผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้า โดยมีเงื่อนไขว่า ผู้ได้รับคัดเลือกต้องมีความพร้อมด้านที่ดิน และเอกสาร
ความพร้อมด้านที่ดินที่ต้องนำไปแสดงในการลงนามสัญญาซื้อขายไฟฟ้าต้องตรงกับที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้ง^{๑๑}
โรงไฟฟ้าตามคำเสนอขายไฟฟ้า เม็ต้ามหลักเกณฑ์การคัดเลือกจะพิจารณาจากการเป็นเจ้าของที่ดินหรือ^{๑๒}
สิทธิการครอบครองที่ดินเป็นหลัก แต่เมื่อคำเสนอขายไฟฟ้าได้ผ่านการคัดเลือกแล้ว ย่อมหมายความว่า
ที่ดินที่ยื่นมาในคำเสนอขายไฟฟ้าได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ที่เกี่ยวข้องมาแล้วว่ามีความพร้อมในทุกด้าน^{๑๓}
ที่จะใช้เป็นสถานที่ตั้งโรงไฟฟ้า ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องทั้งสองได้ขอเปลี่ยนแปลงที่ตั้งโครงการโดยอ้างว่า^{๑๔}
ไม่สามารถดำเนินการในที่ตั้งเดิมได้เนื่องจากที่ดินไม่เหมาะสม อาจไม่ใช่เหตุอันสมควรที่คณะกรรมการ
กำกับกิจการพลังงานจะอนุญาตให้เปลี่ยนแปลงได้^{๑๕}

ทั้งนี้ เมื่อผู้ได้รับคัดเลือกไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการ
คัดเลือกที่กำหนดไว้แต่เดิม ทั้งเรื่องระยะเวลาและความพร้อมด้านที่ดิน คณะกรรมการกำกับกิจการ
พลังงานก็ควรพิจารณาให้คำเสนอขายไฟฟ้าของผู้ได้รับคัดเลือกนั้นเป็นอันยกเลิกไป หรือดำเนินการ
คัดเลือกผู้เสนอโครงการรายใหม่

แม้ตามระเบียบและประกาศดังกล่าวของคณะกรรมการกำกับกิจการ
พลังงานจะมีข้อกำหนดให้สามารถใช้อำนาจพิจารณาอนุญาตให้มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลตามคำขอเสนอ
ขายไฟฟ้าของผู้ที่ได้รับคัดเลือกก่อนลงนามในสัญญาซื้อขายไฟฟ้าได้ แต่ระเบียบและประกาศดังกล่าว
เป็นกฎหมายลำดับรอง การใช้อำนาจอนุญาตให้มีการขยายระยะเวลาลงนามสัญญาซื้อขายไฟฟ้าและ
การเปลี่ยนแปลงที่ตั้งโครงการ จึงต้องมีขัดกับหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกและหลักการแข่งขันราคาย่าง
เป็นธรรม ตามหลักการของพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ

/ พ.ศ. ๒๕๖๒ ...

^{๑๑} ระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานว่าด้วยการจัดหาไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก โครงการ
ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ Feed-in Tariff พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๖ เมื่อยื่นขอผลิตไฟฟ้ารายเล็กยื่นคำเสนอขายไฟฟ้าแล้ว ห้ามเปลี่ยนแปลงข้อมูลได้ ๆ เช่น
จุดเชื่อมโยงระบบไฟฟ้า ประเภทพลังงานหมุนเวียน ปริมาณพลังไฟฟ้าเสนอขาย ขนาดกำลังผลิตติดตั้ง เป็นต้น

ก่อนลงนามในสัญญาซื้อขายไฟฟ้า ผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้ารายเล็กที่ได้รับการคัดเลือกอาจขอเปลี่ยนแปลง
ข้อมูลตามวรรคหนึ่ง ยกเว้นประเภทพลังงานหมุนเวียนและปริมาณพลังไฟฟ้าเสนอขาย ทั้งนี้ กกพ. อาจพิจารณาให้
เปลี่ยนแปลงได้เมื่อมีเหตุอันสมควร โดยที่จุดเชื่อมโยงระบบไฟฟ้าต้องตอกับสายบ่อน (Feeder) เดิม

พ.ศ. ๒๕๔๗^{๑๓} และต้องสอดคล้องตามเจตนาرمณของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่มีวัตถุประสงค์ส่งเสริมการแข่งขันในกิจการพลังงานที่เป็นธรรม ป้องกันการใช้อำนาจในทางมิชอบในการประกอบกิจการพลังงาน และปกป้องสิทธิของชุมชนท้องถิ่นและประชาชนในการมีส่วนร่วมในการจัดการด้านพลังงาน

(๔) ด้วยเหตุนี้ เพื่อให้การตรวจสอบในเรื่องนี้เป็นไปอย่างรอบคอบโดยหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรง จึงเห็นควรส่งเรื่องในประเด็นนี้ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณาตามหน้าที่และอำนาจ ตามนัยมาตรา ๒๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐^{๑๔} ต่อไป

๖.๒ สิทธิของบุคคลและชุมชนในกระบวนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และนาบอน ๒ เป็นไปตามที่ได้รับการรับรองและคุ้มครองหรือไม่ อย่างไร

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๘ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐในกรณีที่รัฐจะดำเนินการใดหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม โดยรัฐต้องจัดให้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนหรือชุมชน และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องก่อน ซึ่งตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ให้ความหมายของ “การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม” หมายถึง กระบวนการศึกษาและประเมินผลที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะ

/ อนุญาต ...

๑๓ มาตรา ๑๑ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐผู้ใด หรือผู้ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานของรัฐผู้ใด โดยทุจริตทำการออกแบบ กำหนดราคา กำหนดเงื่อนไข หรือกำหนดผลประโยชน์ตอบแทน อันเป็นมาตรฐานในการเสนอราคา โดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันในการเสนอราคาอย่างเป็นธรรม หรือเพื่อช่วยเหลือให้ผู้เสนอราคารายได้เด้มสิทธิเข้าทำสัญญา กับหน่วยงานของรัฐโดยไม่เป็นธรรม หรือเพื่อกีดกันผู้เสนอราคารายได้มิให้มีโอกาสเข้าแข่งขันในการเสนอราคาย่างเป็นธรรม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

๑๔ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๒๑ ใน การปฏิบัติหน้าที่ ให้องค์กรอิสระร่วมมือและช่วยเหลือกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กร และถ้าองค์กรอิสระใดเห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้แจ้งองค์กรอิสระนั้นทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๖ ใน การปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระ ทุกองค์กร ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่ามีผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการมีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า

อนุญาตให้มีการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียอื่นใดของประชาชนหรือชุมชน ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยผ่านกระบวนการ การมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันแก้ไขผลกระทบดังกล่าว ดังนั้น ในการรับรอง สิทธิของบุคคลและชุมชนในเรื่องนี้ จึงอาจถือได้ว่าการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ผ่านกระบวนการ มีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริงและมีความหมาย จะเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ให้หลักประกันในการปกป้อง คุ้มครองสิทธิของบุคคลในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพกายและ สุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุด และสิทธิในการดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมที่ดีและยั่งยืน ตามพระราชบัญญัติ สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และกติกรรมห่วงประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งจากคำนิยามของ “การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม” มีข้อพิจารณาดังนี้

๖.๒.๑ การจัดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนานาอน ๑ และนานาอน ๒

(๑) คู่มือแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำรายงาน การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามประกาศสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม เรื่อง แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบ สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดแนวทางการดำเนินกระบวนการมีส่วนร่วม โดยการรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนจะต้องจัดอย่างน้อย ๒ ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ ๑ เป็นการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างข้อเสนอโครงการ รายละเอียดโครงการ ขอบเขตการศึกษา และการประเมินทางเลือกโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ ข้อมูลกับประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับรายละเอียดโครงการที่จะเกิดขึ้นและผลกระทบที่อาจ เกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งขอบเขตการศึกษา และการประเมินทางเลือกโครงการ อีกทั้งยังเป็น การนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการรับฟังความคิดเห็นมาใช้ประกอบการศึกษา และการจัดทำ รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้ครบถ้วน และครั้งที่ ๒ เป็นการรับฟังความคิดเห็นต่อการ จัดทำร่างรายงานและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจในรายงานการประเมินผลกระทบ สิ่งแวดล้อมและมาตรการต่าง ๆ ซึ่งผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานจะต้องบันทึกการหารือในประเด็น ต่าง ๆ ให้ครบถ้วน และสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นให้ประชาชนรับทราบภายหลังจากวันที่เสร็จสิ้น การรับฟังความคิดเห็นด้วย

(๒) จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกร้องทั้งสองได้กำหนดขอบเขต การศึกษาและสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องภายในรัศมี ๕ กิโลเมตรจากที่ตั้งทั้งสอง โครงการ ประกอบไปด้วย ๒๕ หมู่บ้าน จาก ๕ ตำบล ๓ อำเภอ โดยผู้ถูกร้องทั้งสองได้จัดกระบวนการ มีส่วนร่วมของประชาชน โครงการละ ๒ รอบ รวม ๔ ครั้ง ดังนี้

/ รอบที่ ๑ ...

(๑) เขตการปกป้องในพื้นที่รัศมี ๕ กิโลเมตรจากขอบเขตที่ตั้งโครงการ ประกอบด้วย

(๒.๑) รอบที่ ๑ เป็นการนำเสนอข้อมูลภาพรวมของทั้งสองโครงการ ดำเนินการ เมื่อปี ๒๕๖๒ จำนวน ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒ - ๑ เมษายน ๒๕๖๒ มีผู้เข้าร่วม ประชุม ๗๗ คน และครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๔ - ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒ มีผู้เข้าร่วมประชุม ๔๗ คน จำนวนนี้ ผู้ถูกร้องทั้งสองได้เสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และนาบอน ๒ ต่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อน ซึ่งคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ มีความเห็นให้ทบทวนและเพิ่มเติมข้อมูล เช่น การตรวจสอบข้อมูลชุมชนที่อยู่ติดกับระยะประชิดกับโครงการ การสร้างความรู้ความเข้าใจหรือ แผนงานประชาสัมพันธ์เนื่องจากประชาชนไม่เข้มข้นในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม การซื้อขายหรือสร้าง ความเข้าใจเพื่อลดหรือป้องกันการคัดค้านโครงการ ทบทวนความเหมาะสมของขั้นตอนและระยะเวลาใน การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นพร้อมกันสองโครงการ เป็นต้น

(๒.๒) รอบที่ ๒ ผู้ถูกร้องทั้งสองได้จัดกระบวนการมีส่วนร่วมเพิ่มเติม โดยเป็น การนำเสนอข้อมูลแยกรายโครงการ ดำเนินการเมื่อปี ๒๕๖๓ รวม ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๐ - ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓ โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ มีผู้เข้าร่วมการสัมภาษณ์ ๑,๗๙ คน ส่วนโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๒ มีผู้เข้าร่วมการสัมภาษณ์ ๑,๒๖๕ คน และทั้งสองโครงการ ได้จัดประชุมสำหรับชุมชนที่ไม่ได้เข้าร่วมการสัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๓ (แต่ไม่มีผู้เข้าร่วม ประชุม) และครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๖ - ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ จัดประชุม ๔ เวที มีผู้เข้าร่วมประชุมรวม ๔๗๔ คน และโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๒ จัดประชุม ๔ เวที มีผู้เข้าร่วมประชุมรวม ๔๑๖ คน ซึ่งจากการรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมทั้งสองครั้ง ดังกล่าวพบว่า ประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียส่วนใหญ่มีข้อวิตกภัยกับผลกระทบทั้งด้านความ เหมาะสมของสถานที่ตั้งโครงการ คุณภาพอากาศ การจัดการน้ำเสีย การใช้น้ำ สุขภาพอนามัย เสียงรบกวน การจัดการเชื้อเพลิง และปัญหาทางสังคม

๓) ตามรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของทั้งสองโครงการปรากฏ การสำรวจข้อมูลด้านเศรษฐกิจสังคมและความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มผู้มีส่วน ได้เสียหลัก ในช่วงระหว่างเดือนเมษายน ๒๕๖๒ ถึงเดือนมกราคม ๒๕๖๔ ได้แก่ กลุ่มนatives งานราชการ ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มพื้นที่อ่อนไหว กลุ่มผู้ใช้น้ำ กลุ่มผู้นำชุมชน และกลุ่มครัวเรือน ทั้งในระยะประชิดรัศมี ๐ ถึง ๑๐๐ เมตร กลุ่มที่อยู่ใกล้พื้นที่โครงการ รัศมีมากกว่า ๑๐๐ เมตร ถึง ๓ กิโลเมตร และกลุ่มที่อยู่ไกล

/ พื้นที่ ...

- อำเภอนาบอน ได้แก่ ตำบลทุ่งสง หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๗ และหมู่ที่ ๑๐ และตำบลแก้วเสน หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ และหมู่ที่ ๑๐

- อำเภอหุ่นใหญ่ ได้แก่ ตำบลบริก หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๓ และหมู่ที่ ๗

- อำเภอช้างคลาน ได้แก่ ตำบลหลักช้าง หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๖ และหมู่ที่ ๘ และตำบลช้างคลาน หมู่ที่ ๘

(๒) ข้อมูลจากการปักครื่อง กระทรวงมหาดไทย รัศมี ๕ กิโลเมตรจากขอบเขตที่ตั้งโครงการ มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๙,๘๓๑ ครัวเรือน

พื้นที่โครงการ รัศมีมากกว่า ๓ กิโลเมตร ถึง ๕ กิโลเมตร ซึ่งจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างทั้งสองโครงการ มีความเห็น ดังนี้

๓.๑) กลุ่มนatives รายงานราชการที่เกี่ยวข้องเห็นว่า ทั้งสองโครงการมีประโยชน์ และผลดีต่อชุมชน เนื่องจากเป็นการสร้างงานและรายได้ให้กับชุมชนในพื้นที่ แต่มีข้อวิตกกังวลเรื่องอากาศเสียและฝุ่นละอองมากที่สุด รองลงมาคือเรื่องกลิ่นเหม็นรบกวน และไม่แน่ใจต่อระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและมาตรการกำกับดูแลระบบสิ่งแวดล้อมของทั้งสองโครงการและหน่วยงานที่กำกับดูแล

๓.๒) กลุ่มพื้นที่อ่อนไหวเห็นว่า ทั้งสองโครงการมีประโยชน์และผลดีต่อชุมชน เนื่องจากเป็นการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับชุมชนในพื้นที่ แต่มีข้อวิตกกังวลเรื่องอากาศเสียและฝุ่นละอองมากที่สุด รองลงมาคือเรื่องน้ำเสีย ส่วนความเชื่อมั่นต่อโครงการนั้น กลุ่มสถาบันศาสนาส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่น แต่กลุ่มสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่าโครงการทั้งสองและหน่วยงานที่กำกับดูแลจะดูแลและจัดการสิ่งแวดล้อมไม่ให้ส่งผลกระทบต่อชุมชนได้

๓.๓) กลุ่มผู้ใช้น้ำเห็นว่า ทั้งสองโครงการมีประโยชน์เนื่องจากเป็นการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับชุมชนในพื้นที่ หน่วยงานท้องถิ่นได้รับภาษีบำรุงท้องถิ่น และมีทั้งกลุ่มที่ไม่มีข้อวิตกกังวล และกลุ่มที่มีข้อวิตกกังวลเรื่องปัญหาน้ำเสียและการใช้น้ำ ส่วนความเชื่อมั่นต่อโครงการนั้น ส่วนใหญ่ไม่เชื่อมั่นว่าโครงการทั้งสองและหน่วยงานที่กำกับดูแลจะดูแลและจัดการสิ่งแวดล้อมไม่ให้ส่งผลกระทบต่อชุมชนได้

๓.๔) กลุ่มผู้นำชุมชนเห็นว่า ทั้งสองโครงการมีประโยชน์เนื่องจากหน่วยงานท้องถิ่นได้รับภาษีบำรุงท้องถิ่น เศรษฐกิจในพื้นที่โดยรวมเติบโตขึ้น แต่มีข้อวิตกกังวลเรื่องอากาศเสีย ฝุ่นละออง และน้ำเสียมากที่สุด รองลงมาคือเรื่องเสียงดังรบกวน อุบัติเหตุ การใช้น้ำ เชื้อเพลิงในการผลิต และผลกระทบสุขภาพ ส่วนความเชื่อมั่นต่อโครงการนั้น กลุ่มผู้นำชุมชนที่อยู่ในเขตเทศบาลคำมีความเชื่อมั่น แต่กลุ่มผู้นำชุมชนอื่น ๆ ส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่าโครงการทั้งสองและหน่วยงานที่กำกับดูแลจะดูแลและจัดการสิ่งแวดล้อมไม่ให้ส่งผลกระทบต่อชุมชนได้

๓.๕) กลุ่มครัวเรือน แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่

(๑) กลุ่มระยะประชิด สำรวจความคิดเห็น ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ เห็นว่า ทั้งสองโครงการมีประโยชน์เนื่องจากเป็นการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับชุมชนในพื้นที่ แต่มีข้อวิตกกังวลในเรื่องเชื้อเพลิงในการผลิต อากาศเสีย ฝุ่นละออง กลิ่น น้ำเสีย เสียงดัง และไม่แน่ใจว่าโครงการทั้งสองและหน่วยงานที่กำกับดูแลจะดูแลและจัดการสิ่งแวดล้อมไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพได้ ส่วนครั้งที่ ๒ ส่วนใหญ่เป็นการสำรวจข้อวิตกกังวลในระยะก่อสร้างและระยะเปิดดำเนินการ ซึ่งพบว่ามีความวิตกกังวลในเรื่องคุณภาพอากาศ เสียงรบกวน ผลกระทบด้านสังคม การระบาดยั่งสู่ หัวยังคงเดิน การระบาดยั่งสู่และน้ำท่วม การใช้น้ำของโครงการ การคอมนาคมชนส่าง และอุบัติเหตุฉุกเฉิน ส่วนความเชื่อมั่นต่อโครงการนั้น มีทั้งผู้ที่เชื่อมั่นและไม่เชื่อมั่น

(๒) กลุ่มที่อยู่ใกล้พื้นที่โครงการเห็นว่า ทั้งสองโครงการมีประโยชน์ และผลดีต่อชุมชน เนื่องจากเป็นการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับชุมชนในพื้นที่ แต่มีข้อวิตกกังวลเรื่องอากาศเสียและฝุ่นละอองมากที่สุด รองลงมาคือเรื่องเสียงดังและกลิ่นรบกวน ส่วนความเชื่อมั่นต่อโครงการนั้น ส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่าโครงการทั้งสองและหน่วยงานที่กำกับดูแลจะดูแลและจัดการสิ่งแวดล้อมไม่ให้ส่งผลกระทบต่อชุมชนได้

(๓) กลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ใกล้โครงการเห็นว่า ทั้งสองโครงการมีประโยชน์ และผลดีต่อชุมชน เนื่องจากเป็นการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับชุมชนในพื้นที่ แต่มีข้อวิตกกังวลเรื่องอากาศเสียและฝุ่นละอองมากที่สุด รองลงมาคือเรื่องน้ำเสีย การใช้น้ำ และกลิ่นรบกวน ส่วนความเชื่อมั่น ต่อโครงการนั้น ส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่าโครงการทั้งสองและหน่วยงานที่กำกับดูแลจะดูแลและจัดการ สิ่งแวดล้อมไม่ให้ส่งผลกระทบต่อชุมชนได้

(๔) อย่างไรก็ตาม ผู้แทนกลุ่มครัวเรือนในระยะประชิด รวม ๙ ราย ได้ให้ถ้อยคำ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่สรุปได้ว่า ไม่ต้องการให้มีการก่อสร้างโรงไฟฟ้าในพื้นที่ใกล้เคียงบ้านเรือนของตน เนื่องจากเกรงว่าจะได้รับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย และวิถีชีวิตตามปกติ ประกอบกับในช่วง ที่มีการปรับพื้นที่ของโครงการทั้งสองนั้น ได้สร้างผลกระทบและเหตุเดือดร้อนรำคาญให้กับผู้ที่อาศัยอยู่ ในบริเวณใกล้เคียง ทั้งปัญหาฝุ่นละออง เสียงดังจากเครื่องจักร น้ำท่วมขังบริเวณสวนยางพารา นอกจากนี้ ที่ผ่านมา ก็ไม่ได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นตั้งแต่เริ่มต้น เนื่องจากในการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นผู้นำท้องที่จะเป็นผู้กำหนดรายชื่อคนเข้าร่วมประชุม หากไม่มีรายชื่อก็ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ สำหรับผู้ที่ได้เข้าร่วมประชุมก็ไม่ได้รับทราบข้อมูลหรือรายละเอียดโครงการล่วงหน้า มีเพียงการแจกเอกสารในวันประชุม ทำให้ไม่สามารถทำความเข้าใจข้อมูลเพื่อแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ และต่อมา ประชาชนในพื้นที่กว่า ๑,๔๐๐ คน ได้ร่วมกันลงชื่อคัดค้านโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และ นาบอน ๒ เนื่องจากเห็นว่าสถานที่ตั้งโครงการไม่มีความเหมาะสม อยู่ใกล้ชุมชน โรงเรียน วัด โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล ที่อยู่อาศัยของประชาชน และเป็นพื้นที่เกษตรกรรม การดำเนินการทั้งสองโครงการ ตั้งกล่าวจึงอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย และวิถีชีวิตของประชาชน

๖.๒.๒ การศึกษาและประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ โรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และนาบอน ๒

(๑) โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และนาบอน ๒ เป็นโรงไฟฟ้า พลังความร้อนที่มีขนาดกำลังผลิตกระแสไฟฟ้าโครงการละ ๒๕ เมกะวัตต์ ซึ่งตามประกาศกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการซึ่งต้องจัดทำรายงาน การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้โรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่มีขนาดกำลังผลิตกระแสไฟฟ้าตั้งแต่ ๑๐ เมกะวัตต์ขึ้นไป ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยในกระบวนการศึกษาและ

ประเมินผลกระทบต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ทางชีวภาพ คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ และคุณค่าต่อคุณภาพชีวิต โดยต้องระบุผลกระทบและประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในทุกด้าน และให้ความสำคัญกับผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญซึ่งอาจจะเกิดขึ้นจากการ ทั้งที่เป็นผลกระทบทางตรงและผลกระทบทางอ้อม ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และคุณค่าต่าง ๆ รวมทั้งต้องประเมินทางเลือกในการดำเนินการ และให้ประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในทุกทางเลือกด้วย

(๒) กระบวนการผลิตของโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และนาบอน ๒ ประกอบด้วย ๓ ขั้นตอนหลัก ได้แก่ การลำเลียงเชื้อเพลิง การผลิตไอน้ำ และการผลิตไฟฟ้า โดยใช้หลักการขยายตัวของไอน้ำที่มีความดันและอุณหภูมิสูงผ่านกังหันไอน้ำ (Steam Turbine) ที่มีแกนต่อร่วมกับแกนของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า (Generator) เครื่องจักรและอุปกรณ์ประกอบด้วย หม้อไอน้ำ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าแบบกังหัน และระบบหล่อเย็น ทั้งสองโครงการใช้ระบบเสริมการผลิตและระบบสารระบุโภคร่วมกันบางส่วน และจะเปิดทำการตั้งแต่เวลา ๐๐.๐๐ น. ถึงเวลา ๒๔.๐๐ น. รวม ๒๔ ชั่วโมงต่อวัน เป็นเวลา ๓๐ วันต่อปี และหยุดเดินเครื่องเพื่อซ่อมบำรุง ๒ ครั้งต่อปี ในช่วงเดือนมิถุนายนและธันวาคม เป็นระยะเวลารวม ๒๕ วัน มีรูปแบบการเดินเครื่อง คือ เดินระบบเต็มกำลังการผลิต (Full Load) ในช่วงที่มีความต้องการใช้ไฟฟ้าสูง (On-Peak) เวลา ๐๙.๐๐–๒๒.๐๐ น. ของวันจันทร์–วันศุกร์ และเดินระบบบางส่วน (Partial Load ร้อยละ ๘๙) ในช่วงที่มีความต้องการใช้ไฟฟ้าต่ำ (Off-Peak) เวลา ๒๒.๐๐–๐๙.๐๐ น. ของวันจันทร์–วันศุกร์ รวมถึงทุกช่วงของวันเสาร์–วันอาทิตย์ และวันหยุดราชการปกติ

(๓) โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ นอกจากจะขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า เป็นโรงงานลำดับที่ ๘๘ (๒) แล้ว ยังได้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานถนนเนื้อไม้ เป็นโรงงานลำดับที่ ๓๔ (๕) เนื่องจากเป็นผู้รับผิดชอบด้านการจัดการเชื้อเพลิง ซึ่งโครงการจะรับซื้อไม้สับมาจากการผลิตไม้ของบริษัท [REDACTED]

[REDACTED] โดยใช้สายพานลำเลียงระบบปิด รวมทั้งรับเชื้อเพลิงอื่นจากภายนอกผ่านการขนส่งด้วยรถบรรทุกเพื่อนำมาใช้ภายในโครงการ และส่งให้กับโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๒ เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง การใช้น้ำภายในโครงการประกอบด้วย น้ำใช้สำหรับอุปโภคบริโภคของพนักงาน น้ำใช้สำหรับระบบหล่อเย็น และน้ำใช้สำหรับเติมหม้อไอน้ำ ส่วนน้ำเสียจากโครงการแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ประกอบด้วย น้ำเสียจากการอุปโภคบริโภคของพนักงาน น้ำเสียจากการระบายน้ำผลิต (น้ำระบายน้ำทึบจากหอยหล่อเย็นและหม้อไอน้ำ) และน้ำฝนที่อาจปนเปื้อนน้ำมัน น้ำเสียจากโครงการจะถูกตรวจสอบคุณภาพน้ำทึบด้วยเครื่องมือตรวจน้ำแบบอัตโนมัติ โดยน้ำทึบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานจะถูกนำไปรดน้ำในพื้นที่สีเขียวของโครงการ และระบายน้ำสู่ห้วยตะเคียน

ส่วนโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๒ ได้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า เป็นโรงงานลำดับที่ ๘๘ (๒) และใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานจัดหน้า ทำให้น้ำบริสุทธิ์หรือจำหน่ายน้ำไปยังอาคารหรือโรงงานอุตสาหกรรม เป็นโรงงาน

ลำดับที่ ๙๐ และรายงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการผลิตและหรือจำหน่ายไอน้ำ เป็นรายงานลำดับที่ ๑๐๒
เนื่องจากเป็นผู้รับผิดชอบในการผลิตน้ำใช้และจ่ายน้ำให้กับโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑
และรายงานผลิตไม้ของบริษัท [REDACTED] โดยโครงการจะรับน้ำดิบจากบริษัทจัดหาน้ำ
คือ บริษัท [REDACTED] ซึ่งจะสูบน้ำจากคลองมินมาปรับปรุงคุณภาพน้ำ นอกจากนี้บริษัท
จัดหาน้ำจะชุดป้องกันน้ำดิบความจุประมาณ ๑.๒ ล้านลูกบาศก์เมตร ในพื้นที่หมู่ที่ ๓ ตำบลแก้วแสน
เพื่อสำรองน้ำใช้และส่งขายให้กับโครงการผ่านทางระบบท่อ ส่วนน้ำเสียจากการแปรเปลี่ยนเป็น ๓
ส่วน ประกอบด้วย น้ำเสียจากการอุปโภคบริโภคของพนักงาน น้ำเสียจากการระบายน้ำ (น้ำระบายน้ำที่
จากหอหล่อเย็นและหม้อไอน้ำ) และน้ำฝนที่อาจปนเปื้อนน้ำมัน น้ำเสียจากการจะถูกตรวจสอบ
คุณภาพน้ำที่ด้วยเครื่องมือตรวจวัดแบบอัตโนมัติ โดยน้ำที่ทิ้งที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานจะถูกนำไป
รดน้ำในพื้นที่สีเขียวของโครงการ และระบายน้ำทุกประการ

๔) ผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ^{๑๕} ให้ความเห็นว่า
การประกอบกิจการโรงไฟฟ้าชีวนิเวศ หากบริหารจัดการไม่ดีจะส่งผลกระทบได้ทั้งกระบวนการ ตั้งแต่การ
ขันส่งโดยใช้รถบรรทุกขนาดใหญ่จำนวนหลายคันต่อวัน การคมดินวางทางน้ำ การขุดบ่อน้ำขนาดใหญ่
เนื่องจากโรงไฟฟ้าชีวนิเวศต้องการใช้น้ำปริมาณมาก การจัดเก็บเชื้อเพลิงชีวนิเวศมีผู้คนจำนวนมากและอาจเกิด
การเน่าได้ ปัญหาผู้คนจำนวนมากจากการเผาไหม้และขี้แล็กจากการเผาชีวนิเวศมีปริมาณมาก ปัญหาน้ำเสีย
มีไม่มากนักแต่พบปัญหาการปล่อยน้ำที่มีอุณหภูมิสูง ส่วนการเผาเชื้อเพลิง RDF หากมีพลาสติก PVC
และสารคลอรีน (Chlorine: Cl) หลุดเข้าไปในกระบวนการเผา อาจก่อให้เกิดสารไดออกซิน (Dioxins)
ซึ่งเป็นสารก่อมะเร็ง และในประเทศไทยมีข้อจำกัดในการตรวจสอบได้ยาก

๕) นอกจากนี้ จากการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้มีส่วนได้เสีย
ในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และนาบอน ๒ พบร่วม
ประชาชนส่วนใหญ่ไม่แน่ใจต่อระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมของทั้งสองโครงการ และไม่แน่ใจว่าหน่วยงาน
ที่กำกับจะดูแลและจัดการสิ่งแวดล้อมไม่ให้ส่งผลกระทบต่อชุมชนได้ โดยประชาชนที่อยู่โดยรอบพื้นที่ของ
ทั้งสองโครงการ ส่วนใหญ่มีข้อวิตกังวลในเรื่องปัญหาผลกระทบทั้งทางอากาศ น้ำ เสียง กลิ่น และผู้คนจำนวนมาก
รวมทั้งปัญหาการใช้น้ำ การระบายน้ำที่ ๓ การคมดิน และปัญหาน้ำท่วม ทั้งนี้ ปัญหาผลกระทบด้านอากาศ
และผู้คนจำนวนมากเป็นประเด็นที่ประชาชนห่วงกังวลมากที่สุด

๖) กรณีจังหวัดที่ต้องพิจารณาต่อไปว่า การประเมินผลกระทบด้าน^{๑๖}
อากาศและผู้คนจำนวนมาก และการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของทั้งสองโครงการ
ครอบคลุมข้อห่วงกังวลของประชาชนมากน้อยเพียงใด โดยมีข้อพิจารณาดังนี้

๖.๑) การประเมินผลกระทบด้านคุณภาพอากาศของผู้อยู่ร่องทั้งสองได้
พิจารณาผลกระทบจากมลพิษหลัก ได้แก่ ฝุ่นละอองรวม (TSP) ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM-10)

/ ผู้คน ...

^{๑๕} การให้ความเห็นของ [REDACTED] ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และ^{๑๖} วัฒนธรรม ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๕

ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM-2.5) ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2) ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO_2) ก๊าซไฮโดรเจนคลอไรด์ (HCl) และสารไดออกซิน (PCDD/PCDFs) และทำการประเมินโดยใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ตามแนวทางการใช้แบบจำลองเพื่อประเมินการแพร่กระจายมลพิษทางอากาศ ตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ โดยกำหนดขอบเขตการศึกษาครอบคลุมพื้นที่ ๑๐ กิโลเมตร x ๑๐ กิโลเมตร จากแหล่งกำเนิดมลพิษ คือ ปล่องหม้อไอน้ำของโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ จำนวน ๑ ปล่อง ปล่องหม้อไอน้ำของ โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๒ จำนวน ๑ ปล่อง และปล่องเครื่องอบไม้สับของโครงการ โรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ จำนวน ๕ ปล่อง ใช้ข้อมูลอุตุนิยมวิทยาระดับพื้นผิวของกรม อุตุนิยมวิทยา สถานีฉะวาง จังหวัดศรีธรรมราช ซึ่งเป็นสถานีตรวจวัดที่อยู่ใกล้โครงการโดยมีระยะห่าง ประมาณ ๑๕ กิโลเมตร พบร่ว่าค่าที่ได้จากการศึกษาทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนมาตรการป้องกัน และแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของทั้งสองโครงการ ได้กำหนดอัตราการระบายมลสารจากปล่องของ โครงการ ติดตั้งเครื่องตรวจวัดคุณภาพอากาศจากปล่องแบบอัตโนมัติ (CEMs) โดยมีตัวชี้วัดที่ตรวจวัด ได้แก่ ฝุ่นละอองรวม (TSP) ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2) ก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน (NO_x) ก๊าซออกซิเจน (O_2) และอัตราการเหลืองก๊าซ ติดตั้งระบบดักฝุ่นละอองแบบไฟฟ้าสถิต (ESP) เพื่อดักจับฝุ่นละอองจากขั้นตอน การเผาไหม้ในหม้อไอน้ำ ติดตั้งระบบดักฝุ่นละอองแบบหมุนวน (Cyclone) เพื่อดักจับฝุ่นละอองจากการอบ ไม้สับ จัดให้มีอาคารเก็บเชื้อเพลิงที่เป็นอาคารปิด และมีสายพานลำเลียงถ้าแบบปิดครอบ

๖.๒) อย่างไรก็ตาม ผู้ถูกร้องทั้งสองไม่ได้ทำการประเมินผลกระทบจากการตกลงของสารปรอท (Hg) เนื่องจากเห็นว่าเชื้อเพลิงที่ใช้ในโครงการเป็นเชื้อเพลิงประเภทไม้สับ ในขณะที่เชื้อเพลิงขยายแปรรูป (RDF) จะใช้งานเพียงบางช่วงเวลาเท่านั้น (ประมาณ ๑๙ วันต่อเดือน) และมี การควบคุมปริมาณการใช้ไม้ให้เกิน ๔๐ ตันต่อวัน แต่ผู้ถูกร้องทั้งสองได้กำหนดมาตรการให้ตรวจวัดปรอท (Hg) จากปล่องหม้อไอน้ำในช่วงที่มีการใช้ RDF อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ส่วนมาตรการลดการเกิดสารประกอบ ไดออกซิน (PCDD/PCDFs) ได้กำหนดเกณฑ์การรับซื้อ RDF โดยควบคุมค่าคลอรีน (Cl_2) ในเชื้อเพลิงไม้เกิน ร้อยละ ๐.๘ โดยน้ำหนักแห้ง และควบคุมอุณหภูมิในการเผาไหม้ไม่ต่ำกว่า ๔๕๐ องศาเซลเซียส

๖.๓) ผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ^{๑๒} มีความเห็น ต่อการประเมินผลกระทบด้านคุณภาพอากาศ สรุปได้ว่า มลพิษที่สามารถพัฒนาได้จากกระบวนการเผาไหม้ ของโรงไฟฟ้าชีวมวล เช่น ปรอท แก๊สกรดกลุ่ม SO_x NO_x ซึ่งปะปนอยู่ในเชื้อเพลิงชีวภาพตามธรรมชาติ ที่มาจากการเผาไหม้ต่าง ๆ ที่เป็นเชื้อเพลิงหลัก และยังปะปนอยู่ในเชื้อเพลิง RDF ซึ่งเป็นเชื้อเพลิงสำรองของ โครงการโรงไฟฟ้าทั้งสองแห่งนี้ หากปรอทและแก๊สกรดร่วมกันหลอกจากโรงไฟฟ้าสู่ชุมชนโดยรอบอาจทำให้ เกิดความเสี่ยงจาก “ปรอทสะสม” และ “กรดสะสม” ในห่วงโซ่ออาหาร ซึ่งเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมและ

/ สุขภาวะ ...

สุขภาวะของคนและสัตว์ ทั้งปrootและกรดละอองสามารถเป็นในพืช ดิน น้ำ และloyไปไกลในอากาศ ได้ในรัศมีหลายสิบกิโลเมตรจากจุดศูนย์กลางของโรงไฟฟ้า แต่ความเสี่ยงในเรื่องนี้ยังไม่ได้รับการประเมินไว้ ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโรงไฟฟ้าทั้งสองแห่ง และระบบดักฝุ่นละอองแบบไฟฟ้า สติต (ESP) ก็ไม่ครอบคลุมการบำบัดปroot และแก๊สรดกลุ่ม $SO_x NO_x$ ซึ่งในประเด็นนี้ผู้ทรงคุณวุฒิของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ทำการทดลองโดยใช้แบบจำลอง AERMOD เช่นเดียวกับรายงาน การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโรงไฟฟ้าทั้งสองแห่ง แต่กำหนดพื้นที่การศึกษาตามแบบจำลอง ให้ครอบคลุมการกระจายตัวของปroot แก๊สรด โดยเพิ่มพื้นที่การกำหนดขอบเขตการศึกษาเป็น ๕๐ กิโลเมตร x ๕๐ กิโลเมตร ซึ่งครอบคลุมลักษณะภูมิประเทศของพื้นที่อาเภอนานาบนที่มีภูเขาล้อมรอบ และใช้ข้อมูลอุตุนิยมวิทยาระดับผิวน้ำจากแบบจำลองอุตุนิยมวิทยา WRF18 ซึ่งผนวกเอาข้อมูลจริงจาก สถานีอุตุนิยมวิทยาทั่วโลกมาทำการวิเคราะห์ในแบบจำลองคณิตศาสตร์ ทำให้ได้ข้อมูลที่เจาะจงกับพื้นที่ตั้ง โรงไฟฟ้าทั้งสองแห่ง และทำการประเมินผลโดยรวมเอาโรงไฟฟ้าทั้งสองแห่งไว้ในแบบจำลองชุดเดียวกัน เพื่อหาค่ามลพิษรวม ผลการทดลองพบว่า ทิศทางลมเฉลี่ยรายปีที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ ทิศตะวันวันออก ทิศตะวันออกเฉียงใต้ และทิศตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งแตกต่างกับรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ของโรงไฟฟ้าทั้งสองแห่ง ที่พบทิศทางลมเฉลี่ยรายปีที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ ทิศตะวันตก ทิศใต้ ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ และทิศตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่า ใน การประเมินผลกระทบด้าน อากาศ หากข้อมูลเกี่ยวกับทิศทางลม ความเร็วลม และค่าอุตุนิยมวิทยาที่นำมาวิเคราะห์มีความคลาดเคลื่อน และไม่เหมาะสม อาจทำให้ผลจากการจำลองดังกล่าวคลาดเคลื่อนด้วย

๖.๔) ในประเด็นนี้จึงเห็นว่า การประเมินผลกระทบด้านคุณภาพอากาศ ของทั้งสองโครงการยังมีความเห็นในทางวิชาการที่แตกต่างกัน

๗) นอกจากข้อห่วงกังวลเรื่องผลกระทบด้านอากาศและฝุ่นละอองแล้ว การใช้น้ำของทั้งสองโครงการเป็นอีกประเด็นข้อห่วงกังวลของประชาชน โดยเฉพาะการจัดหน้าที่ของบริษัท ปราสาทพรรุ่งเรือง จำกัด และการขุดบ่อเก็บน้ำดิบขนาดใหญ่เพื่อสำรองน้ำใช้และส่งขายให้กับโครงการ ทั้งสอง ดังนี้

๗.๑) บริษัท [REDACTED] จะขุดบ่อเก็บน้ำดิบลึกประมาณ ๑๕ เมตร ในพื้นที่ขนาด ๑๖ ไร่ ๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลแก้วแสน และจะสูบน้ำจากคลองมิน มาเก็บไว้ในบ่อ ดังกล่าว ซึ่งการขุดบ่อน้ำขนาดใหญ่ดังกล่าวไม่มีอยู่ในขอบเขตการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของ โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนานาบน ๑ และนานาบน ๒ เนื่องจากผู้ถูกร้องทั้งสองไม่ได้เป็นผู้ดำเนินการ และไม่ได้อยู่ในพื้นที่โครงการ

๗.๒) แม้ผู้ถูกร้องทั้งสองจะได้ทำข้อตกลงกับบริษัท ปราสาทพรรุ่งเรือง จำกัด ว่าจะต้องไม่สูบน้ำจากคลองมินในช่วงหน้าแล้ง แต่ผู้ร้องและประชาชนมีข้อห่วงกังวลว่า การขุด สรบน้ำขนาดใหญ่จะส่งผลกระทบต่อทรัพยากรน้ำในพื้นที่ เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเป็นตาน้ำธรรมชาติ และน้ำใต้ดินจะถูกดึงลงสู่บ่อเก็บน้ำ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อน้ำธรรมชาติและระบบน้ำบาดาล แต่การ ดำเนินการดังกล่าวยังไม่มีการศึกษาหรือประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น แม้การขุดบ่อเก็บน้ำจะเป็นการ

ดำเนินการของบริษัทจัดหน้า แต่น้ำในบ่อเป็นการสำรองน้ำดิบเพื่อส่งให้กับผู้กรองห้องสองใช้ในโครงการ ซึ่งตามหลักการชี้แนะนำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ได้วางหลักการเฝ้าระวังและความรับผิดชอบขององค์กรธุรกิจในการป้องกันและลดความสูญเสีย โดยสนับสนุนให้มีการประเมินผลกระทบจากการประกอบธุรกิจต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นจริงและที่อาจเกิดขึ้นได้ ให้ครอบคลุมผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนที่องค์กรธุรกิจอาจก่อหรือมีส่วนทำให้เกิดขึ้น โดยผ่านกิจกรรมขององค์กรธุรกิจหรืออาจเชื่อมโยงกับการผลิต หรือบริการขององค์กรธุรกิจ โดยอาศัยความสัมพันธ์ทางธุรกิจ ซึ่งหลักการดังกล่าวเน้นสำคัญของการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้นำไปขับเคลื่อนเพื่อให้องค์กรภาคธุรกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยดำเนินธุรกิจที่ควรปฏิทิมนุษยชน

๗.๓) ในประเด็นนี้จึงเห็นว่า น้ำเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานและเป็นปัจจัยที่มีผลโดยตรงต่อการรับรองสิทธิในมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพอของประชาชน ซึ่งเป็นสิทธิมนุษยชนที่รัฐมีหน้าที่ผูกพันตามด้วยการห่วงประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ในการให้หลักประกันว่าจะมีการกระจายน้ำที่เพียงพอ เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ รวมทั้งป้องกันไม่ให้ผู้ใดดึงทรัพยากรน้ำไปใช้อย่างไม่เป็นธรรม โดยการพิจารณาองค์ประกอบในการรับรองสิทธิเกี่ยวกับน้ำที่เพียงพอต่อมารฐานการครองชีพ ไม่ใช่เพียงแต่การอ้างถึงปริมาณน้ำและเทคโนโลยีเท่านั้น แต่ควรคำนึงถึงในเชิงสังคม วิถีชีวิต และวัฒนธรรมของชุมชนด้วย^{๑๗}

จากข้อเท็จจริงข้างต้น การขุดบ่อ กักเก็บน้ำขนาดใหญ่ของบริษัท [REDACTED] และการสูบน้ำจากคลองมิน เป็นกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์เชิงธุรกิจโดยตรงกับการประกอบกิจการโรงงานผลิตไฟฟ้าของผู้กรองห้องสอง โดยที่ผู้กรองห้องห้องสองเป็นบริษัทในเครือของ [REDACTED]

ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อการสูบน้ำจากคลองมินและการขุดบ่อ กักเก็บน้ำขนาดใหญ่ตักล่าวอาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรน้ำในพื้นที่ผู้กรองห้องห้องสองจึงควรจัดให้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบในเรื่องดังกล่าวเพื่อคลี่คลายข้อห่วงกังวลของประชาชน อีกทั้งการใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อการอุตสาหกรรมหรือการผลิตพลังงานไฟฟ้า ถูกกำหนดให้เป็นการใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะประเภทที่ ๒ ซึ่งต้องได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายและต้องจัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำ ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้กรองห้องห้องสองและบริษัท [REDACTED]

จึงมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าวด้วย

๗.๔) นอกจากนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ^{๑๘} มีข้อสังเกตในประเด็นนี้เพิ่มเติมว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีข้อมูลประกอบการพิจารณาที่ชัดเจนว่า นอกจำกัดบริษัท [REDACTED] จะมีหน้าที่ในการจัดหน้าให้กับผู้กรองห้องห้องสองแล้ว บริษัทได้

/ จัดหา ...

^{๑๗} คำวินิจฉัยว่าด้วยสิทธิเกี่ยวกับน้ำของคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งเป็นคณะกรรมการประจำติดต่อระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

^{๑๘} การให้ความเห็นของ [REDACTED] ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

จัดหน้าให้กับผู้ประกอบการรายอื่นด้วยหรือไม่ และมีปริมาณน้ำที่ต้องจัดหาเท่าใด เพื่อให้แน่ใจว่าปริมาณน้ำที่ต้องจัดหาจะไม่เกินกว่าศักยภาพของคลอง岷 รวมทั้งต้องมีการจัดการที่เป็นธรรมต่อผู้ใช้น้ำกลุ่มนี้ด้วย

๘) ทั้งนี้ ผู้ร้องได้ร้องเรียนประเด็นข้อห่วงกังวลของประชาชนข้างต้น รวมถึงด้านอื่น ๆ อาทิ การระบายน้ำทึ่ง ปัญหาน้ำท่วมขัง การขาดดินம din ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายแห่ง รวมถึงคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการโรงไฟฟ้า พลังความร้อน แม่ต่อมฯ คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ จะได้เปิดโอกาสให้ผู้แทนของผู้ร้องเข้าร่วมการประชุมและมีมติให้ผู้ถูกร้องทั้งสองชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ร้องและประชาชนที่คัดค้านโครงการแล้วก็ตาม แต่ผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ^{๑๙} มีความเห็นว่า ข้อร้องเรียนจากผู้ร้องในนาม ตัวแทนประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบจากโครงการ ควรจะต้องได้รับการพิจารณาตรวจสอบอย่างจริงจัง การที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ และผู้ถูกร้องทั้งสองได้ตอบข้อร้องเรียนของประชาชนโดยใช้ข้อมูล ผลการดำเนินการของบริษัทที่ปรึกษา จึงยังไม่อาจสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ร้องได้ว่า รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมดังกล่าวจะเป็นหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดีและยั่งยืน

ดังนั้น เพื่อให้ได้ข้อยุติร่วมกันทุกฝ่าย จึงควรมีคุณกลางทำหน้าที่ศึกษา หาข้อเท็จจริงอย่างรอบด้าน โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิต้านสิ่งแวดล้อม เจ้าของโครงการ ผู้ร้อง และประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบ มีส่วนร่วมในการศึกษาด้วย

๖.๒.๓ ความเห็นต่อการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการโรงไฟฟ้า พลังงานสะอาดนานาบอน ๑ และนานาบอน ๒

เมื่อพิจารณาจากข้อ ๖.๒.๑ และ ๖.๒.๒ แล้วเห็นว่า แม้รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของทั้งสองโครงการ และกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนตามรายงานดังกล่าว จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนแล้วก็ตาม แต่มีความเห็นทางวิชาการบางประเด็นที่แตกต่างกัน และปัจจุบันประชาชนยังมีข้อคัดค้านและห่วงกังวลต่อการดำเนินโครงการดังกล่าว เนื่องจากหากผู้ถูกร้องทั้งสองเริ่มประกอบกิจการแล้ว วิถีชีวิตของประชาชนที่อยู่โดยรอบโครงการย่อมมีการเปลี่ยนแปลง เกิดขึ้น ซึ่งผลกระทบจากการประกอบกิจการบางประการอาจอยู่ในรูปแบบของเหตุร้ายที่มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตตามปกติ อาทิ ประชาชนที่อยู่ระยะประชิดจะได้ยินเสียงเครื่องจักรตลอด ๒๔ ชั่วโมง แม้การคาดการณ์จากการประเมินผลกระทบด้านเสียงจะอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน แต่หากได้ยินเสียงรบกวนติดต่อกันเป็นเวลานาน^{๒๐} ย่อมส่งผลกระทบต่อสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ อีกทั้งในพื้นที่ดังกล่าวจะมีการพัฒนาโครงการอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น การประกอบกิจการโรงงานชีนไม้สับ ซึ่งเป็นกิจการที่มีความสัมพันธ์ในเชิงธุรกิจเชื่อมโยงกับการผลิตไฟฟ้าของผู้ถูกร้องทั้งสอง การพิจารณาศักยภาพของพื้นที่ให้

/ มีความ ...

^{๑๙} การให้ความเห็นของ [REDACTED] ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิต้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

^{๒๐} สัญญาชื่อขายไฟฟ้ามีอายุ ๒๐ ปี

มีความหมายสมกับการรองรับผลกระทบจากทุกกิจกรรม รวมถึงการบำบัดและควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการพื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวิถีชีวิตของชุมชน จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ควรคำนึงในการคุ้มครองสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดีและยั่งยืน ในประเด็นนี้จึงเห็นว่า การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ของโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนานาบน ๑ และนาบน ๒ ยังไม่ครอบคลุมผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอย่างรอบด้าน และยังไม่อ่าจสร้างความเชื่อมั่นรวมทั้งลดข้อห่วงกังวลให้กับประชาชนเพื่อเป็นหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิในการดำเนินชีวิตในสิ่งแวดล้อมที่ดีและยั่งยืนได้ตามเจตนารมณ์ของการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสังคม

๖.๓ สิทธิของบุคคลและชุมชนในกระบวนการขออนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า
ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงานและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องตามคำร้องนี้ ได้รับการรับรองและคุ้มครองมากน้อยเพียงใด

๖.๓.๑ กระบวนการรับฟังความเห็นและทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียเป็นหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการออกใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่มีกำลังผลิตไฟฟ้าน้อยกว่า ๑๐ เมกะวัตต์ ต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นและทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๕๘ ส่วนโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่มีกำลังผลิตไฟฟ้าตั้งแต่ ๑๐ เมกะวัตต์ขึ้นไป ให้ถือเอกสารรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นการรับฟังความคิดเห็นในการยื่นประกอบขอใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า และสำหรับโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่มีกำลังผลิตไฟฟ้าตั้งแต่ ๑๕๐ เมกะวัตต์ขึ้นไป ให้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามระเบียบคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานว่าด้วยกระบวนการในการจัดรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนและชุมชน สำหรับโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการใดที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๒

๖.๓.๒ การขออนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าตามคำร้องนี้ หลังจากรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการโรงไฟฟ้าทั้งสองแห่งได้รับความเห็นชอบตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว ผู้ถูกร้องทั้งสองได้ยื่นคำขออนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการพลังงานและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องโดยพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๙^๑ กำหนดให้การอนุญาตตาม

/ กฎหมาย ...

^{๑๑} พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐

กฎหมายว่าด้วยโรงงาน กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง หรือกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน โดยต้องขอความเห็นจากหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายต่าง ๆ ดังกล่าวประกอบการพิจารณา

๖.๓.๓ จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระบวนการสิ่งแวดล้อม โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อน ได้มีมติเห็นชอบรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และนาบอน ๒ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ต่อมา ผู้ถูกร้องทั้งสองได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ต่อสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช และเนื่องจากจะเป็นภาระท่วงอุตสาหกรรมว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการพิจารณาออกใบรับแจ้งการประกอบกิจการโรงงาน ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน และใบอนุญาตขยายโรงงาน ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๗ กำหนดว่า โรงงานที่ได้รับความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ให้ถือว่าได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามระเบียบนี้แล้ว ใน การพิจารณาจัดทำความเห็นของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครศรีธรรมราชจึงไม่ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามระเบียบดังกล่าว แต่ได้แจ้งความเห็นพร้อมข้อคัดค้านของประชาชนไปยังกรมโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อแจ้งความเห็นเรื่องการขออนุญาตประกอบกิจการโรงงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

ส่วนการขออนุญาตก่อสร้างอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๓๒ กฎหมายดังกล่าวไม่มีข้อกำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนประกอบการพิจารณา เมื่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งสงในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้รับคำขออนุญาตก่อสร้างโรงงานของผู้ถูกร้องทั้งสอง จึงดำเนินการตรวจสอบหลักฐานและแบบแปลนเกี่ยวกับการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร และแจ้งความเห็นไปยังสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน โดยปัจจุบันการขออนุญาตประกอบกิจการโรงงานและการขออนุญาตก่อสร้างอาคารของผู้ถูกร้องทั้งสองยังอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

๖.๓.๔ ในส่วนใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายอื่นนั้น ปัจจุบันผู้ถูกร้องทั้งสองได้รับใบอนุญาตให้เท็งหรือระบายน้ำทึบลงสู่ลำน้ำสาธารณะ ซึ่งตามระเบียบกรมเจ้าท่าฯ ด้วยหลักเกณฑ์

/ และวิธีการ ...

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่การปลูกสร้างอาคาร หรือการตั้งโรงงานเพื่อประกอบกิจการพลังงานต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง หรือกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน ให้การอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้โดยคณะกรรมการต้องขอความเห็นจากหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายต่าง ๆ ดังกล่าว และหน่วยงานดังกล่าวต้องแจ้งความเห็นพร้อมทั้งจำนวนค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บตามกฎหมายนั้น ๆ ให้คณะกรรมการทราบด้วย

และวิธีการอนุญาตให้เท็จหรือระบายน้ำทั้งลงสู่ลำน้ำสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๗ ไม่ปรากฏกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน แต่ในการขออนุญาตผู้ถูกร้องจะต้องยื่นรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบการพิจารณา

สำหรับการขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕๕๒ ได้กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้องก่อนการพิจารณาออกใบอนุญาตดังกล่าว โดยประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนไว้ในขั้นตอนการยื่นคำขอรับใบอนุญาต แม้โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และนาบอน ๒ จะถูกกำหนดให้เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามข้อบัญญัติท้องถิ่นขององค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งสง เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๓ แต่การขอรับใบอนุญาตดังกล่าวจะดำเนินการได้ก็ต่อเมื่อผู้ประกอบการได้รับใบอนุญาตผลิตไฟฟ้าและจะเริ่มประกอบกิจการดังกล่าวในลักษณะที่เป็นการค้า๒๓ ประกอบกับตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือขนาดของกิจการ และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการก่อนการพิจารณาออกใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๑ ไม่ปรากฏแน่ชัดว่าโรงไฟฟ้าพลังความร้อนเป็นประเภทกิจการที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ อีกทั้งประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๖๑ มีข้อยกเว้นการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนสำหรับโครงการที่ได้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมแล้ว

/ ในการ ...

๒๒ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้การประกอบกิจการใดหรือการกระทำใดต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการก่อนการพิจารณาออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง การขอ และการออกใบอนุญาตในเรื่องนี้ได้

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันเหตุร้ายหรือผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน ชุมชน หรือสิ่งแวดล้อม ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดประเภทหรือขนาดของกิจการ หลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการก่อนการพิจารณาออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง

๒๓ มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่ประกาศตามมาตรา ๓๑ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดประเภทของกิจการตามมาตรา ๓๑ บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ห้ามสำหรับให้ผู้ดำเนินกิจการตาม (๑) ปฏิบัติกียงกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ

มาตรา ๓๓ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๑) ใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ดำเนินกิจการตามประเภทที่มีข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมตามมาตรา ๓๒ (๑) ในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖

ในการขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามคำร้องนี้จึงไม่ต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอีก

ซึ่งในประเด็นนี้มีข้อสังเกตว่า การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ถูกกำหนดประเภทกิจการที่ต้องดำเนินการไว้ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือขนาดของกิจการ และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการก่อนการพิจารณาออกใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มประเภทกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายจึงเป็นมาตรการเชิงบวกที่มีเจตนารณรงค์สำคัญร่วมกันระหว่างรัฐและประชาชน ในการควบคุมดูแลการประกอบกิจการของผู้ประกอบการที่อาจสร้างผลกระทบหรือเป็นอันตรายต่อประชาชน ชุมชนไก่คีียง และผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้มีการวางแผนการดำเนินกิจการตั้งแต่เริ่มต้น ทั้งในเรื่องสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ อีกทั้งผู้บังคับใช้กฎหมายดังกล่าวยังเป็นหน่วยงานระดับท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนและรับรู้รับทราบสภาพทางสังคมและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่มากที่สุด การบังคับใช้กลไกควบคุมดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นมาตรการจำเป็นที่รัฐต้องดำเนินการเพื่อคุ้มครองประชาชนด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ได้อยู่ในสภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพ ซึ่งจะมีผลโดยตรงกับการรับรองสิทธิในสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุดตามเกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จึงเห็นว่ากระบวนการขออนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า ไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ควรถูกกำหนดให้ดำเนินการเป็นลำดับแรก หากผู้ประกอบการจะวางแผนดำเนินกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

๖.๓.๕ จากข้อเท็จจริงข้างต้น แม้ปัจจุบันผู้ถูกร้องทั้งสองจะยังไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า และยังไม่ปรากฏการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเด็นนี้ แต่มีข้อสังเกตว่า ในขั้นตอนการขออนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ และการขออนุญาตตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องนั้น ไม่ปรากฏกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน เนื่องจากระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีข้อยกเว้นการจัดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยให้ถือว่า กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเห็นชอบตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นกระบวนการมีส่วนร่วมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นแล้ว ซึ่งในเรื่องนี้เห็นว่า เจตนาณในกระบวนการรับฟังความคิดเห็นในขั้นตอนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมนั้น เป็นกระบวนการที่รับฟังข้อห่วงกังวลของผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากการดำเนินโครงการ การมีส่วนร่วมของประชาชนดังกล่าวจึงอยู่ในระดับการปรึกษาหารือ (To Consult) เท่านั้น แต่ยังไม่สามารถเชื่อมโยงหรือมีความหมายต่อการตัดสินใจของผู้มีอำนาจอนุมัติหรืออนุญาตได้

จากประเด็นในข้อ ๖.๑ ถึงข้อ ๖.๓ พิจารณาแล้วเห็นว่า กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และนาบอน ๒ พบร่วมกันไม่มีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าวตั้งแต่เริ่มต้น และผู้ถูกร้องทั้งสองเปลี่ยนแปลงที่ตั้งโครงการจากเดิมที่ได้ยื่นคำขอเสนอขายไฟฟ้า และได้เริ่มกระบวนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในที่ตั้งใหม่ คือหมู่ที่ ๗ ตำบลทุ่งสง อำเภอนาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช ก่อนที่คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานจะมีมติเห็นชอบการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งดังกล่าว

สำหรับการมีส่วนร่วมของประชาชนตามสิทธิที่ได้รับการรับรองนั้น ปรากฏเฉพาะในขั้นตอนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของทั้งสองโครงการ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่ผู้ถูกร้องทั้งสองได้ตัดสินใจเลือกทำเลที่ตั้งโครงการเรียบร้อยแล้ว การแสดงความคิดเห็นของประชาชนในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่จึงไม่มีผลต่อการพิจารณาตัดสินใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทั้งสองโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนประชาชนจึงควรได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและมีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจตั้งแต่เริ่มต้น อีกทั้งในการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมยังไม่ครอบคลุมข้อห่วงกังวลของประชาชน จึงเป็นเรื่องที่มีผลต่อการคุ้มครองสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดีและยั่งยืนซึ่งสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้รับรองให้เป็นสิทธิมนุษยชน ประกาศหนึ่ง

ทั้งนี้ การพัฒนาสิทธิทางเศรษฐกิจต้องคำนึงถึงเจตจำนงในการจัดการโภคทรัพย์และทรัพยากรธรรมชาติของคนในชุมชนท้องถิ่น โดยการพัฒนาจะต้องไม่ลิดرونวิถีชีวิตของประชาชน และต้องยุบพื้นฐานของหลักการแห่งผลประโยชน์ร่วมกัน

ในขั้นนี้จึงเห็นว่า การดำเนินนโยบายจัดหาไฟฟ้าและการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ตั้งโครงการ รวมทั้งการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และนาบอน ๒ มีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน และให้การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) เกี่ยวกับความเหมาะสมของพื้นที่ก่อสร้างโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนาบอน ๑ และนาบอน ๒ ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการของกระทรวงพลังงานและสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นไปอย่างรอบด้านและสอดคล้องกับหลักการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน จึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๗. มาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน และข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน และข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน กระทรวงพลังงาน สำนักงานปลัดสำนัก

นายกรัฐมนตรี จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้ถูกร้องที่ ๑ ผู้ถูกร้องที่ ๒ บริษัท [REDACTED]

[REDACTED] และคณะกรรมการสาธารณสุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๑) และ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๑) และ (๓) ประกอบมาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๒ เพื่อดำเนินการ ดังนี้

๗.๑ มาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๗.๑.๑ ให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานทบทวนการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนานาบอน ๑ และนานาบอน ๒ เนื่องจากขัดต่อหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้า อีกทั้งปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการดำเนินกระบวนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในที่ตั้งใหม่ก่อนที่คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานจะอนุญาตให้เปลี่ยนแปลงที่ตั้งโครงการ

๗.๑.๒ ให้กระทรวงพลังงาน และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เร่งรัดการแต่งตั้งคณะกรรมการกลางประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) เกี่ยวกับความเหมาะสมของพื้นที่ก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนานาบอน ๑ และนานาบอน ๒ โดยพิจารณาจากศักยภาพและความเหมาะสมของพื้นที่ที่远离นานาบอน จังหวัดนครศรีธรรมราช ใน การรองรับการพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าชีวมวลขนาดใหญ่ เพื่อศึกษาเบรียบเทียบทางเลือกในการพัฒนาร่วมถึงข้อดีข้อเสียในแต่ละด้าน และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่รวมถึงประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและวางแผนการศึกษาในทุกขั้นตอน อาทิ การกำหนดเป้าหมายและจุดเน้นการประเมิน ขอบเขตการศึกษา วิธีดำเนินการ เมื่อได้ข้อสรุปร่วมกันแล้วจึงนำไปสู่การจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่และให้ภาคเอกชนนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการตามแผนที่ทุกภาคส่วนได้จัดทำร่วมกัน ทั้งนี้ หากผลการศึกษาพบว่าพื้นที่远离นานาบอนมีศักยภาพและเหมาะสมในการรองรับการพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าชีวมวลขนาดใหญ่ ให้กระทรวงพลังงานจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญหรือนักวิชาการซึ่งเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ทำการศึกษาและตรวจสอบข้อร้องเรียนของประชาชนตามคำร้องนี้อย่างจริงจัง เพื่อคลี่คลายข้อห่วงกังวลของประชาชนก่อนเริ่มพัฒนาโครงการ โดยให้นำหลักการซึ่งแนะนำด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ และการตรวจสอบและประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน^{๑๔} เป็นรับใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการด้วย

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามข้อ ๗.๑ ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานฉบับนี้

/ ๗.๒ ข้อเสนอแนะ...

^{๑๔} การตรวจสอบและประเมินด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence-HRDD) เป็นเครื่องมือที่กำหนดไว้ในหลักการซึ่งแนะนำด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ซึ่งมุ่งหวังให้ภาคธุรกิจดำเนินธุรกิจโดยเคารพสิทธิมนุษยชน ผู้ประกอบการต้องตรวจสอบและประเมินผลกระทบที่อาจก่อให้เกิดหรือมีส่วนก่อให้เกิดขึ้นจากกิจกรรมทุกประเภทของบริษัท เพื่อป้องกัน ลดความสูญเสีย กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และชดเชยต่อกรณีการละเมิดสิทธิที่เกิดขึ้นหรือที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้จากการดำเนินงานของบริษัท

๗.๒ ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

๗.๒.๑ ให้จังหวัดนគศรีธรรมราช ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องตรวจสอบและติดตามการจัดหน้าของบริษัท [] หรือเอกชนรายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดหน้าใช้ให้กับโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนานาบ่อน ๑ และนาบอน ๒ หากพบว่ามีการใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะ ให้ประสานกับสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเพื่อกำกับดูแลให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปตามกระบวนการขั้นตอนตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างเคร่งครัด รวมทั้งการขุดสร้างน้ำขนาดใหญ่เพื่อกักเก็บน้ำใช้ หากการดำเนินการอาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและชุมชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบเป็นเงื่อนไขการอนุญาตตามพระราชบัญญัติการขุดดินและถอนดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ต่อไป

๗.๒.๒ ให้กระทรวงพลังงานจัดให้มีการประเมินศักยภาพพื้นที่ที่มีความเหมาะสม และจัดทำแผนแม่บทกำหนดพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าชีวนิเวศ (zoning) โดยให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดกรอบการพัฒนาพื้นที่ตั้งแต่เริ่มต้น และในการดำเนินการดังกล่าว นอกจากปัจจัยด้านความต้องการใช้ไฟฟ้าและระบบสายส่งแล้ว ให้คำนึงถึงปริมาณและเชื้อเพลิงในแต่ละท้องถิ่น ศักยภาพพื้นที่ในการรองรับผลกระทบ (carrying capacity) การปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (climate change) และเจตจำนงของชุมชนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย

๗.๒.๓ ให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานกำหนดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นและทำความเข้าใจกับประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าสำหรับโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่มีกำลังผลิตตั้งแต่ ๑๐ เมกะวัตต์ขึ้นไป ที่เข้าข่ายต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยอาจศึกษาเปรียบเทียบกับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่แยกระหว่างกระบวนการมีส่วนร่วมในการขอใบอนุญาต ประทานบัตรและการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เนื่องจากทั้งสองกระบวนการมีเจตนารมณ์ในการดำเนินการและผลที่เชื่อมโยงต่อการพิจารณาตัดสินใจของผู้มีอำนาจจอนุญาตแตกต่างกัน

๗.๒.๔ ให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานนำหลักการซึ่งแนะนำด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ และการตรวจสอบและประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน ไปปรับใช้ในการพิจารณาอนุญาตการประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าและการกำหนดเงื่อนไขมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบด้านต่าง ๆ ให้ครอบคลุมกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน อันเกิดจากการประกอบกิจการโรงไฟฟ้าหรือที่ผู้ประกอบกิจการโรงไฟฟ้ามีส่วนก่อให้เกิดขึ้นเนื่องจากความสัมพันธ์เชิงธุรกิจด้วย

๗.๒.๕ ให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ ผู้ถูกร้องที่ ๒ และบริษัท [REDACTED]

พัฒนาแผนยุทธศาสตร์หรือนโยบายในการดำเนินธุรกิจที่ควรต่อสิทธิมนุษยชน โดยจัดให้มีระบบการตรวจสอบและประเมินด้านสิทธิมนุษยชนอย่างรอบด้าน ในการดำเนินธุรกิจที่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมเพื่อให้ครอบคลุมห่วงโซ่อุปทานในระบบธุรกิจ รวมทั้งพัฒนากลไกการมีส่วนร่วมที่มีความหมาย การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และการปรึกษาหารือกับชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงรับรู้ข้อมูลข่าวสารและมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มวางแผนดำเนินโครงการ

๗.๒.๖ ให้คณะกรรมการสาธารณสุขเสนอให้มีการปรับปรุงประเภทกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยให้กิจการประเภทโรงไฟฟ้าพลังความร้อน เป็นกิจการที่ต้องรับฟังความคิดเห็นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งพิจารณาปรับปรุงกฎหมาย เกี่ยวกับขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนดังกล่าว โดยกำหนดให้ผู้ประกอบการที่จะดำเนินกิจการที่มีกระบวนการผลิตหรือกรรมวิธีการผลิตที่อาจก่อให้เกิดมลพิษหรือสิ่งที่ทำให้เกิดโรคและอาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นและปรึกษาหารือร่วมกับประชาชนที่เกี่ยวข้องตั้งแต่เริ่มต้นการวางแผนดำเนินโครงการ โดยไม่ต้องรอให้มีการประกอบกิจการในลักษณะที่เป็นการค้าก่อน ทั้งนี้ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนได้รับรู้รับทราบข้อมูล การดำเนินโครงการที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของตน และให้ผู้ประกอบการได้รับฟังความคิดเห็นและข้อห่วงกังวลของประชาชนเพื่อนำข้อมูลไปประกอบการวางแผนดำเนินโครงการและกำหนดมาตรการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยตั้งแต่เริ่มต้น

๘. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๔๙/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๙ ชันนาคม ๒๕๖๕ จึงมีมติดังนี้

๘.๑ ประเด็นการดำเนินนโยบายจัดทำไฟฟ้าและการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ตั้งโครงการ รวมทั้งการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานสะอาดนานาบน ๑ และนานาบน ๒ ตามคำร้องนี้ มีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๘.๒ ประเด็นการขออนุญาตประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าของผู้ถูกร้องทั้งสองยังไม่ปรากฏว่า มีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๘.๓ ให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน และข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามข้อ ๗ ของรายงานนี้ ต่อคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน กระทรวงพลังงาน สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้ถูกร้องที่ ๑ ผู้ถูกร้องที่ ๒ บริษัท [REDACTED]

และคณะกรรมการสาธารณสุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๗ (๑) และ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๑) และ (๓) ประกอบมาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๒ เพื่อดำเนินการต่อไป

๘.๔ ให้ส่งเรื่องในประเดิมการใช้อำนาจอนุญาตให้เปลี่ยนแปลงรายละเอียดคำเสนอขอขายไฟฟ้าของผู้ถูกร้องทั้งสองไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อพิจารณาตามหน้าที่และอำนาจ ตามนัยมาตรา ๒๗๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

๘.๕ ให้ส่งรายงานผลการตรวจสอบนี้ไปยังกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ในฐานะหน่วยงานที่ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ในฐานะหน่วยงานที่นำหลักการซึ่งแนะนำว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติไปรับใช้กับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมทั้งสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานที่มีบทบาทในการจัดทำรายงานการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวพรประเพ กาญจนรินทร์
นางปรีดา คงแป้น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมนิธิ
นางสาวศยามล ไกยรวงศ์
นางสาวปิติกาญจน์ สิทธิเดช
นายวสันต์ ภัยหลีก- ลี

นางสาวสุกสรร นาคะผิว

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ